

Tvrdošovský SPRAVODAJ

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XVII. | číslo 3. | december 2014 | Cena: 1,20 €

ISSN 1339-2530

*Príjemné prežitie
vianočných sviatkov
a šťastný nový rok
Vám praje:*

*Ing. Marián Tóth,
starosta obce*

*Vianoce, Vianoce, krásne ste,
radosti nové nám nesiete.
Boh v dieťati k nám zavítal,
aby sa z nás jedným tu stal.
Do náručia Panny poslaný,
cez veky otcami čakany.
Prišiel ako neznámy,
do maštale, jasiel, do slamy.
Vianoce, Vianoce, krásne ste,
vy život nový nám nesiete.
Niet už čoho sa báť,
veď Boh z lásky k nám
podobným musel sa stať.*

JUBILANTI

- 70 September:** Jozef Balažovič, Marta Vanyová, Irena Labaiová, Alžbeta Benková, Mária Baloghová (Orechová ul.), Ján Szöcs, Ladislav Sztrecsko, Michal Rosko
- Október:** Mgr. Karol Kósa, Mária Dózsová (Puškinova ul.), Vojtech Mojzes, Anna Vanyová (Novozámocká cesta), Zuzana Szárazová, Mária Tóthová (Orechová ul.), Mária Vargová (Novozámocká cesta)
- November:** Gejza Chmúra, Ján Szabó, Helena Vanyová (Kollárova ul.), Mária Juhászová
- December:** Helena Koczková, Mária Borbélyová (Orechová ul.)
- 75 September:** Mária Mészárosová (Hviezdoslavova ul.), Anton Kollár
- Október:** Mária Szögyényiová, Margita Csikósová
- November:** Irén Fekete
- 80 September:** Mária Atkariová, Anna Kis-bara, Mária Tóthová (Gorkého ul.), Karol Ladics, Terézia Strečková
- November:** Karol Ruzsik, Katarína Ludasová, Alžbeta Bujdosová
- December:** Anna Mészárosová, Mária Geróová, Viktória Szilávik, Zuzana Rosková
- 85 September:** Katarína Keleová
- Október:** František Borbély (Széchenyiho ul.), Koloman Juhász, Mária Bertová
- November:** Viktória Bédiová
- December:** Július Mojzes, Terézia Egyed
- 95 December:** Mária Mészárosová (Kopernikova ul.)

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdosovce – Tardoskedd község. Adresa/Cím: Obecný úrad – Községi hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdosovce. IČO: 309338 Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám: EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. Registrácia/Bejegyzés: 238/98 OŠaK Nové Zámky. Redakcia: Redakcia: Bračo Szilvia, PaedDr. Tóth Szilvia, Mgr. Veres Judit, Borbély Lívia, PaedDr. Iveta Mészárosová, PaedDr. Judita Juhászová. Foto: Imrich Mészáros Grafika a tlc/Tördelés és nyomtatás: KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. Počet výtlačkov/Példányszám: 650. Časopis vychádza trikrát ročne. Megjelenés: évente háromszor. Dátum vydania: 15. 12. 2013 Kiadás időpontja: 2013. 12. 15. ISSN 1339-2530. Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názorom redakcie. A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lefordításának és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget. Az olvasókat a szerkesztőség felhívja a felhívásra, a felhívásra a felhívásra. A magyar címlapon a polgármester által meghirdetett „Karácsonyi képeslap” c. verseny győztes alkotása. Szerző: Bračo Tímea.

NOVORODENCI

Péter Veres	15.3.2014
Laura Darázsová	24.3.2014
Patrik Csikós	6.8.2014
Karolína Drgonová	11.8.2014
Elisabeth Ladwein	21.8.2014
Oliver Kevin Radič	15.9.2014
Filip Macák	16.9.2014
Nela Katlerová	26.9.2014
Jakub Piroška	26.9.2014
Lea Várhelyi	11.10.2014
Dávid Németh	17.10.2014
Sebastián Lakatos	28.10.2014
Petra Lakatosová	30.10.2014
Lea Baranovičová	5.11.2014
Daniel Pavlík	25.11.2014

MLADOMANŽELIA

Mário Bagita a Jana Blažeková	2.8.2014
Norbert Szőke a Michaela Fabšová	9.8.2014
Kristián Oláh a Beáta Gallová	16.8.2014
Martin Fančovič a Iveta Bujáková	16.8.2014
Juraj Oršulík a Miriama Kuruczová	16.8.2014
Ján Drenina a Anikó Csábiová	16.8.2014
Róbert Major a Anabela Borbélyová	30.8.2014
Ján Kačerjak a Alexandra Benceová	30.8.2014
Štefan Kosziba	
a PaedDr. Melinda Matkovičová	27.9.2014
Ing. Viktor Spevák	
a Mgr. Michaela Bencze	27.9.2014
Ing. Ján Mészáros a Veronika Halász	4.10.2014
Tomáš Boroš a Anna Gubová	11.10.2014
Peter Csókás a Nora Konecsná	18.10.2014

OPUSTILI NÁS

Valéria Bugyiková	(1951)	5.7.2014
Júlia Vargová	(1923)	2.8.2014
Katarína Csikósová	(1955)	6.8.2014
Anton Ivanics	(1939)	7.8.2014
Lýdia Farkasová	(1953)	18.8.2014
István Birkus	(1945)	24.8.2014
Alžbeta Pekaríková	(1930)	26.8.2014
Eva Sárköziová	(1939)	1.9.2014
Oto Konrád	(1961)	2.9.2014
František Tóth	(1933)	2.9.2014
Imrich Ludaš	(1949)	4.9.2014
Vojtech Balla	(1953)	7.9.2014
Imrich Piroška	(1962)	11.9.2014
Anna Dózsa	(1928)	16.9.2014
Karol Birkus	(1939)	19.9.2014
Rozália Vasová	(1933)	20.9.2014
Zsolt Varga	(1971)	12.10.2014
Zuzana Balla	(1936)	16.10.2014
Pavel Pekarík	(1927)	23.10.2014
Anna Vanyová	(1933)	29.10.2014
Alexander Szabó	(1930)	13.11.2014
Vojtech Mikle	(1939)	14.11.2014
Júlia Baraová	(1932)	14.11.2014
Margita Hrončová	(1927)	15.11.2014
Michal Bara	(1926)	25.11.2014
Klára Simonicsová	(1963)	26.11.2014
Andrej Vas	(1935)	27.11.2014

25. VÝROČIE SVADBY

**Viera Brezíková
a MUDr. Zoltán Borbély**

Drahí veriaci, milí Tvrdosovčania!

Blížia sa najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Slávnosť narodenia Ježiša Krista, ktorý je pravý Boh i človek, Svetlo sveta, Alfa a Omega – počiatok i koniec, Pán času a vesmíru. Spomínané sviatky slávime v kruhu rodiny a mnohí z nás navštevujú kostol – Dom Boží.

Pre kvalitu prežívania Vianoc je dôležitá nielen materiálna, ale predovšetkým duchovná. Vďaka Bohu za skutočnosť, že v posledných rokoch popri vianočných stromoch v našich domácnostiach svieti čoraz viac adventných vencov. Podobne je tomu aj v našich obciach. Slovo advent znamená príchod. V kresťanskom kontexte príchod Mesiáša – záchrancu ľudstva. Šty-

ri adventné sviece podľa starovekej tradície znamenajú štyritisíc rokov očakávania príchodu Spasiteľa zo strany ľudstva. Aký by bol náš život bez očakávania? Nudný, nezaufimavý, bez iskry a nádeje do budúcnosti.

Podľa slov sv. Bernarda možno hovoriť o troch príchodoch Krista. Prvý sa uskutočnil pred 2000 rokmi v Betleheme, druhý sa udeje na konci ľudských dejín, keď Pán príde súdiť živých i mŕtvych. Tretí sa uskutočňuje počas nášho života, keď Pána prijíame do svojho vnútra.

„Príď že k nám milý Spasiteľ, čaká Ťa biedny Izrael“ – tieto slová starobylej piesne dokonale vystihujú dynamiku adventné-

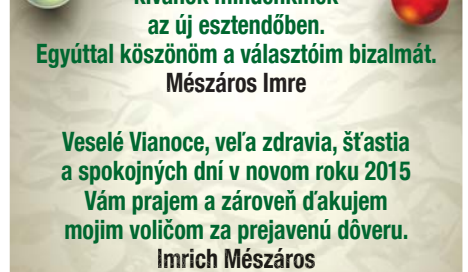
ho očakávania. Prijmeme Krista do nášho srdca prostredníctvom sviatostí, živého a účinného Božieho slova, modlitbou, duchovným uvažovaním. Snažme sa však jeho prítomnosť odhaliť v ľuďoch, s ktorými sa stretávame, poskytnime im pomoc. Podľa možnosti pomoc materiálnu, ale aj duchovnú - radu, povzbudenie, úsmev... „Veď čokoľvek ste urobili jednému z mojich maličkých, mne ste to urobili,“ – vraví Kristus.

Všetkým vám, milí občania prajem hlbokú a radostnú prípravu na sviatky narodenia Pána, ktorý k nám ustavične prichádza, hoci si to často nestačíme uvedomiť.

Tomáš Kürthy, farár

Zapálenie prvej sviečky na adventnom venci

(30. 11. 2014)

**Veselé Vianoce
a šťastný nový rok
2015**

Korund
VERITY
Computer

**Kellemes
karácsonyi ünnepeket,
jó egészséget és boldogságot
kívánok mindenkinek
az új esztendőben.
Együttal köszönöm a választóim bizalmát.
Mészáros Imre**

**Veselé Vianoce, veľa zdravia, šťastia
a spokojných dní v novom roku 2015
Vám prajem a zároveň ďakujem
mojim voličom za prejavenu dôveru.
Imrich Mészáros**

Zostavila: Eva Benková

Opýtali sme sa STAROSTU

Pán starosta, dňa 15. novembra sa na území Slovenska konali samosprávne voľby, pochopiteľne sa konali aj v Tvrdošovciach. O pozíciu starostu obce ste sa uchádzali ako jediný kandidát, kým o poslanecký mandát sa uchádzalo 26 kandidátov. Čo si myslíte, prečo ste boli jediným kandidátom?

Myslím si, že aj v tomto prípade nie je dôležitý objem, ale kvalita. Ja viem vyjadriť názor len vo svojom mene. Každý cíti najlepšie sám, čoho je schopný, resp. či je ochotný pracovať pre spoločnosť. Počas uplynulých 4 rokov som viackrát zdôrazňoval, že smerovanie a rozvoj obce do veľkej miery závisí od rozhodnutí poslancov a od prístupu starostu obce. Je pri tom veľmi dôležité, aby zastupiteľstvo, starosta a obecný úrad mohli vzájomne úzko spolupracovať. Ja osobne podporujem túto spoluprácu. Zostať jediným kandidátom na starostu obce mi bolo veľkou ctou, čo bolo zrejme aj výsledkom mojej práce, na druhej strane je to obrovská zodpovednosť a výzva zároveň na nadchádzajúce štyri roky. Čo sa týka rozvoja obce, myslím si, že sme sa vybrali dobrým smerom, ja v začatej práci a ceste mienim pokračovať.

Voľby sa skončili, poznáme mená 12 poslancov. Ako hodnotíte zloženie obecného zastupiteľstva?

Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva sa prečíta zákonom predpísaný sľub. Všetci poslanci vrátane starostu zložia sľub, že budú svoju činnosť vykonávať v prospech obce a jej obyvateľov. Verím, že nové obecné zastupiteľstvo bude slúžiť záujmom obce aspoň tak, ako tomu bolo v predchádzajúcich ro-

koch. Dúfam, že sa naše plány a zámery stretnú, veď len takto spolupracujúc vieme pokročiť dopredu. Prirodzene, sme ľudia preto, aby sme mali vlastný názor, ale kompromisom sa dajú vyvážiť aj rôznorodé názory.

Aké sú vaše plány na volebné obdobie 2014-2018?

S prihladením na to, že sme v roku 2014 spustili niekoľko projektov, ktoré sú ešte v štádiu riešenia, v nastávajúcim období sa budeme orientovať na ne. Budeme sa snažiť tieto projekty zrealizovať a dokončiť, najčastejšie je to však proces verejného obstarávania, ktorý samotnú realizáciu projektu odďaľuje. Takýmto projektom je napr. regenerácia časti obce v objeme viac ako 1,1 milióna €, ktorého vizualizáciu sme sprístupnili našim obyvateľom v uplynulých týždňoch. Priebežne pracujeme na výstavbe nových nájomných domov, ktorých investícia bude v hodnote takmer 600.000,- €. Pri tomto projekte sme museli upraviť termín dostavby na 30. jún 2015. Po zdĺhavom povoľovaní sme dňa 30. októbra 2014 podali žiadosť na Environmentálny fond k projektu výstavby vodného v obci. Realizácia tohto projektu je plánovaná tiež na rok 2015. Medzi budovy, ktoré čakajú na svoju rekonštruk-

ciu, patrí aj budova obecného úradu, na ktorú sme vyčlenili z budúročného rozpočtu 27.500,- €, ale aj budova Domu služieb a zostávajúca časť kaštieľa v areáli termálneho kúpaliska. Posledné dve spomínané nehnuteľnosti plánujeme zrekonštruovať z dotačných zdrojov. Popri tom všetkom je v nastávajúcich rokoch prioritou ďalší rozvoj nášho kúpaliska. Samozrejme, že sú stále aj menšie projekty a práce, ktoré tiež stoja peniaze. Snažíme sa vytvoriť podmienky, aby sme podľa možnosti mohli aj asfaltovať naše cesty, zaoberáme sa problémom odvodnenia lokalít v obci, snažíme sa udržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách v obci, ale aby sme tiež vedeli poskytnúť zaujímavé kultúrne a športové podujatia. Nesmieme pritom zabudnúť ani na materské školy financované obcou, na mzdy našich zamestnancov, na výdavky spojené s udržiavaním našich budov a na úvery, ktoré tiež zaťažujú rozpočet obce. Obyvateľ vidí v mnohých prípadoch to, čo chce vidieť, ale všetko potrebuje svoj čas. Dobrým príkladom je zámer výstavby obchodného domu TESCO. Tomu zámeru predchádzala takmer ročná príprava, kým sa vybavili potrebné povolenia. Následne (v prípade

vyhovujúcich poveternostných podmienok) sa môže začať s výstavbou obchodného domu. To, že sa predajňa doteraz nestavala neznamena, že sa nevybavujú príslušné doklady. Aj tento projekt patrí medzi tie zdĺhavejšie projekty.

Zimné obdobie úzko súvisí s údržbou ciest. Ako sa obec pripravila na toto obdobie?

Áno, je to tak. Zimné obdobie je vždy o pripravenosti na údržbu našich komunikácií. Už v uplynulom roku sme zabezpečili potrebné mechanizmy, myslím tu na: snežný pluh, posýpač a čistič. Aj touto cestou by som chcel upírať pozornosť a požiadať vás milí obyvatelia, aby ste pred svojimi rodinnými domami udržiavali poriadok, v prípade odhŕňania snehu našimi mechanizmami nenechávajte svoje autá na kraji ciest, pretože tým obmedzíte čistenie našich komunikácií.

Vážení obyvatelia, milý čitateľ!

Pri príležitosti blížiacich sa sviatkov vám prajem požehnané vianočné sviatky strávené v kruhu vašich blízkych, aby sme mohli nový rok začať novými silami, v dobrom zdraví a aby sme pri nových výzvach mohli nájsť vždy najvhodnejšie riešenie.

VÝSLEDKY KOMUNÁLNYCH VOLIEB V TVRDOŠOVCIACH

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky svojim rozhodnutím zo dňa 7. júla 2014 vyhlásil Voľby do orgánov samosprávy obcí na 15. novembra 2014. Obecné zastupiteľstvo v Tvrdošovciach rozhodnutím OZ schválilo 1 volebný obvod a 12 poslancov na ďalšie volebné obdobie.

V obci Tvrdošovce sa z celkového počtu oprávnených voličov 4 427 volieb zúčastnilo 1 373 voličov, čo znamená 31 % účasť a predstavuje **podpriemernú účasť** vo voľbách na Slovensku.

Vo voľbách za starostu obce kandidátúra bola podaná na Ing. Mariána Tótha, ktorého **nominovala Občianska strana MOST-HÍD**. Ing. Marián Tóth sa stal starostom obce Tvrdošovce s 1113 platnými hlasmi aj na ďalšie 4-ročné volebné obdobie.

Do volieb na poslancov obecného zastupiteľstva bolo nominovaných 26 osôb, z nich 21 delegovali politické strany: 10 osôb Strana maďarskej komunity, 7 osôb Občianska strana Most-Híd, 4 osoby Kresťansko-demokratické hnutie a 5 podali **kandidatúru** ako nezávislí kandidáti.

Poslancami obecného zastupiteľstva vo volebnom období 2014-2018 budú nasledovní dvanásť kandidáti:

1.	Gabriela Halászová , Strana MOST-HÍD	720 hlasov
2.	MUDr. Zoltán Borbély , nezávislý kandidát	666 hlasov
3.	Jozef Csanda , nezávislý kandidát	638 hlasov
4.	Ing. František Buda , Kresťanskodemokratické hnutie	579 hlasov
5.	Ing. Róbert Borbély , Strana MOST-HÍD	576 hlasov
6.	Ing. Kamil Tóth , Strana MOST-HÍD	539 hlasov
7.	Imrich Mészáros , nezávislý kandidát	497 hlasov
8.	Ing. Kristián Birkus , Strana MOST-HÍD	493 hlasov
9.	Michal Bencze , Strana maďarskej komunity	467 hlasov
10.	Ing. Zoltán Balogh , Doc, PhD., Kresťansko-demokratické hnutie	465 hlasov
11.	Zoltán Ágh , nezávislý kandidát	460 hlasov
12.	Ing. Mariana Takácsová , Strana maďarskej komunity	441 hlasov

Ďakujeme všetkým voličom, ktorí využili možnosť ísť voliť a odovzdať svoj hlas pri voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Ďakujem patrí aj členom volebných komisií, zamestnancom obecného úradu a príslušníkom obecnej polície za hladký priebeh vo voľbách.

Mgr. Judita Veresová

Povolenie informačných, reklamných a propagačných zariadení v obci

Pre umiestnenie informačných, reklamných a propagačných zariadení na území obce je nutné povolenie obce Tvrdošovce.

Povolenie stavebného úradu podľa § 71 ods.1 zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona v znení neskorších predpisov vyžadujú umiestnenie informačných, reklamných a propagačných zariadení, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom. Ide predovšetkým o zariadenia pre nalepovanie plagátov, informačné tabule, pamätné dosky, prípadne pútače, ktoré slúžia obchodným, spoločenským, kultúrnym a iným účelom bez ohľadu na to, či informácia a reklama sa realizuje písaným textom, obratom, príp. svetelným zdrojom. Pokiaľ však ide o informačné, reklamné a propagačné zariadenia, ktoré nie sú viditeľné z verejných priestranstiev, tieto povolenie stavebného úradu nevyžadujú.

Podat' žiadosť o povolenie zariadení je oprávnený vlastník pozemku (objektu) alebo ten, kto má iné oprávnenie užívať pozemok (objekt) na požadovaný účel. Podat' žiadosť o povolenie zariadenia je oprávnená aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má písomnú dohodu s vlastníkom stavby či pozemku alebo s tým, kto má časovo neobmedzené právo užívať stavbu, resp. pozemok, na ktorom sa má zariadenie umiestniť.

Potrebné doklady:

- Žiadosť o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia.
- Dokumentácia zariadenia v dvoch vyhotoveniach, obsahuje najmä:
 - situáciu osadenia,

- technický popis zariadenia, spôsob jeho inštalácie a účinky na okolie,
 - výkresy objasňujúce vyhotovenie a funkciu zariadenia, jeho upevnenie (nosnú konštrukciu), prípadne elektrickú inštaláciu,
 - stručný opis zariadenia (materiál, rozmer, osadenie) a jednoduchý náčrt.
- Doklady, ktorými žiadateľ preukazuje svoje práva k nehnuteľnosti (list vlastníctva, nájomná zmluva – originál, alebo overená kópia).
 - Doklady a stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy a organizácií, pokiaľ ich vyžadujú osobitné predpisy.
 - Pokiaľ sa situácia dotýka štátnych ciest je potrebné:
 - Stanovisko Slovenskej správy ciest Bratislava,
 - Stanovisko Okresného úradu, odboru dopravy a CR,
 - Stanovisko Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru dopravného inšpektorátu Nové Zámky.

Poplatok:

- 60 eur ak plocha zariadenia je do 15 m²
- 200 eur ak plocha zariadenia je od 15 m² do 40 m²
- 430 eur ak plocha zariadenia je nad 40 m²

Poplatok je za každé jednotlivé zariadenie, platí sa na účet obce alebo v hotovosti v pokladni OcÚ.

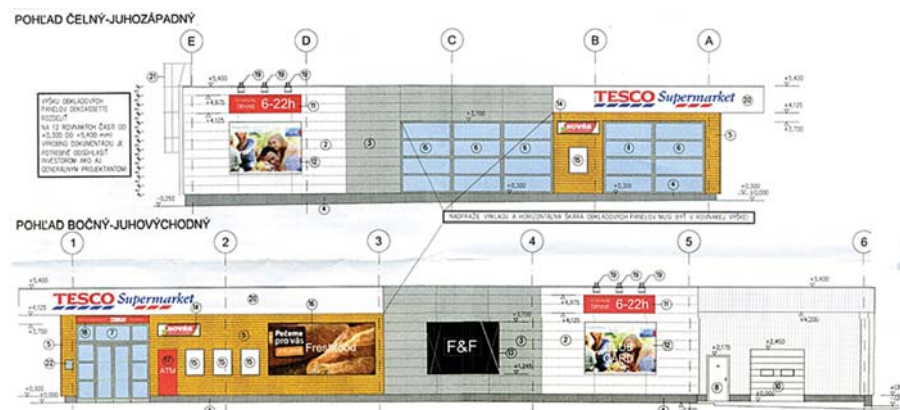
Od poplatku je oslobodené označenie prevádzky vyplývajúce zo zákona o živnostenskom podnikaní.

V zmysle VZN č. 1/2011 o cenovej regulácii nájomného z nebytových priestorov a pozemkov na území obce sadzba nájomného za umiestnenie reklamných zariadení v katastri obce Tvrdošovce sa dojednáva nasledovne:

Maloplošné reklamné zariadenia
50 eur/ rok do 3 m²

Strednoplošné reklamné zariadenia
100 eur/rok do 10 m²

Veľkoplošné reklamné zariadenia
200 eur/rok nad 10 m²
Katarína Čapuchová

PROGRAMOVÝ ROZPOČET OBCE TVRDOŠOVCE NA ROK 2015

Rozpočet programového rozpočtu Obce Tvrdosovce na rok 2015 je navrhnutý ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je prebytkový (+ 67 984€), kapitálový rozpočet je schodkový (- 53 122 €) prebytok bežného rozpočtu kryje schodok kapitálového rozpočtu (-14 862 €), kým príjmové a výdavkové finančné operácie zabezpečia vyrovnanosť rozpočtu.

Bežné príjmy sú rozpočtované na výške 2 445 966 €.

Daňové príjmy - Neplánujeme zvyšovať dane z nehnuteľnosti, ani daň za psa, za komunálne odpady a za užívanie verejného priestranstva. Pri stanovení dane z príjmov fyzických osôb sme mierne zvýšili na sumu 1 099 895 €.

Granty a transfery - Dotácia z MPSVaR v sume 26 496 € je naplánovaná ako príjem za Denný stacionár. Aj v r. 2015 očakávame väčší príjem za kultúrnu činnosť, nakoľko máme schválený zahraničný grant z EACEA na výške 25 000 € na Dni sv. Štefana.

Kapitálové príjmy sú plánované na výške 2 034 113 €. Príjmy z predaja pozemkov sú plánované na 120 000 €. Kapitálové príjmy zahŕňajú aj projekt Regenerácia časti obce na výške 1 119 143 €, výstavbu vodojemu na výške 794 970 €.

Bežné výdavky sú navrhované podľa jednotlivých programov:

Program 1. Plánovanie, manažment a kontrola zahŕňa aktivity a činnosti obce súvisiace s územným plánovaním s cieľom trvalo udržateľného rozvoja a prosperity obce. Bežné výdavky sú naplánované na výške 45 123 €.

Program 2. Propagácia a marketing - Sú hlavnými nástrojmi obce na jeho zviditeľnenie a vytváranie pozitívneho imidžu na verejnosti doma i v zahraničí. Bežné výdavky sú naplánované na výške 55 919 €.

Program 3. Interné služby zahŕňa všetky interné činnosti, ako sú hospodárska správa, údržba a evidencia majetku obecného úradu, vzdelávanie zamestnancov, obecný informačný systém, činnosť autodopravy.

Bežné výdavky sú naplánované na výške 90 360 €.

Program 4. Služby občanom - Obec poskytuje občanom služby osvedčovania podpisov a listín, evidencie obyvateľov, ulíc a budov, občianskych obrádov. Bežné výdavky sú naplánované na výške 25 602 €.

Program 5. Bezpečnosť zahŕňa verejný poriadok a bezpečnosť, požiarnu ochranu, verejné osvetlenie. Bežné výdavky sú naplánované na výške 106 472 €.

Program 6. Odpadové hospodárstvo je určený na zabezpečenie nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vznikajúcimi na území obce - zber, odvoz, uloženie a separovanie komunálneho odpadu. Bežné výdavky sú naplánované na výške 113 500 €.

Program 7. Komunikácie zahŕňa všetky činnosti obce súvisiace s opravami miestnych komunikácií a ich rekonštrukciami, správou a údržbou miestnych komunikácií a verejných priestranstiev. Bežné výdavky sú naplánované na výške 20 030 €.

Program 8. Vzdelávanie zabezpečuje činnosť ZŠ, školských zariadení, MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, školské kluby a voľnočasové aktivity detí a mládeže. Bežné výdavky sú naplánované na výške 147 332 €.

Program 9. Šport zabezpečuje financovanie športu v obci Tvrdosovce, najmä financovanie športovej infraštruktúry a dotáciu pre športový klub na prevádzku

a na činnosť športových oddielov. Bežné výdavky sú naplánované na výške 108 817 €.

Program 10. Kultúra predstavuje organizovanie a podporu kultúry v obci, tradičných podujatí, zabezpečovanie hodových slávností, ochranu kultúrnych pamiatok a pamätihodností vo vlastníctve obce, podporu kultúrnych aktivít jednotlivých organizácií formou dotácií. Bežné výdavky sú naplánované na výške 96 572 €.

Program 11. Životné prostredie - Financujú sa výdavky v oblasti verejnej zelene, detských zariadení a ihrísk, verejnoprospešné aktivity občanov obce, čistenie kanalizačných stôk. Bežné výdavky sú naplánované na výške 151 392 €.

Program 12. Sociálne služby - Obec poskytuje pomoc a podporu v oblasti opatrovateľskej služby, stravovania pre dôchodcov, jednorazové dávky a finančné príspevky v sociálnej oblasti a od marca 2014 aj služby v Dennom stacionári. Bežné výdavky sú naplánované na výške 92 089 €.

Program 13. Rozvoj obce a bývanie - Podprogram bývanie zahŕňa bývanie pre obyvateľov prostredníctvom nájomných bytov. Bežné výdavky sú naplánované na výške 81 176 €.

Program 14. Administratíva predstavuje výdavky na administratívnu agendu obecného úradu a zahŕňa bežné výdavky pre zamestnancov z UPSVaR. Bežné

výdavky sú naplánované na výške 243 598 €.

Kapitálové výdavky na r. 2015 sú rozpočtované na výške 2 087 235 €. Sú to výdavky na nasledovné investície:

Program 3. Interné služby - V podprograme Hospodárska správa, údržba a evidencia majetku sú rozpočtované výdavky na Rekonštrukciu budovy - Dom služieb na výške 5 000 €.

Program 7. Komunikácie - V podprograme Správa a údržba verejných priestranstiev sú rozpočtované výdavky na Regeneráciu časti obce - dotácia na výške 1 119 143 € a vlastné prostriedky na výške 58 903 €.

Program 11. Životné prostredie - Podprogram údržba vodovodu, čistenie kanalizačných stôk zahŕňa rozpočtované výdavky na Výstavbu vodojemu - dotáciu na výške 794 970 €, spoluúčasť 5 % 39 748 €, vlastné prostriedky na výške 5 000 €.

Program 13. Rozvoj obce a bývanie - V podprograme Bývanie tvoria výdavky na výške 34 471 € neuhradenú technickú infraštruktúru pre stavebnú firmu SFH z celkovej čiastky 69 471 €.

Kapitálové výdavky v **Program 14. Administratíva** sú rozpočtované na zateplenie budovy obecného úradu z vlastných zdrojov na výške 30 000 €.

Výdavkové **finančné operácie** sú plánované na výške 114 862 €.

Mgr. Judita Veresová

Novela zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady účinná od 15.10.2014

Táto novela zákona ustanovuje zmeny čo sa týka základu dane a sadzby dane pozemku, na ktorom sa nachádza transformačná stanica alebo predajný stánok, rozšírenie predmetu dane zo stavieb o stavby ukotvené pilótami, o stavby samostatne stojacich garáží, o stavby hromadných garáží a o stavby garáží umiestnené pod zemou. Upozorňujeme spoluobčanov na ustanovenie § 18 ods. 2) tohto zákona, ktorá bola doplnená vetou, že v prípade nadobudnutia nehnuteľnosti dedením v priebehu roka daňová povinnosť dedičovi vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa dedič stal vlastníkom nehnuteľnosti na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve alebo rozhodnutia o dedičstve. Ďalej ustanovenia daní za užívanie verejného priestranstva boli doplnené o § 34b, v zmysle ktorého sa určí daň podľa pomôcok a to v prípade, keď daňovník neoznámí svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti, obec písomne vyzve daňovníka na jej splnenie v primeranej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 8 dní. Ak daňovník nesplní oznámovaciu povinnosť ani na základe výzvy, obec zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok. Obec oznámí daňovníkovi určenie dane podľa pomôcok, pričom dňom začatia určenia dane podľa pomôcok je deň uvedený v oznámení.

Judita Hrubá

Z činnosti Podniku verejnoprospešných služieb

Podnik verejnoprospešných služieb obce Tvrdosovce vykonal v období august - november 2014 ďalšie práce v prospech našich obyvateľov a celej obce.

V rámci organizačného zabezpečenia tohtoročných osláv **Dní sv. Štefana** sme pomocou podniku Coopservis v Nových Zámkoch vyrobili 10 nových drevených stánkov s rozmermi 2m x 2,3m x 1,6m. Výroba sa uskutočnila vďaka úspešnému projektu Mikroregiónu Cergát-Váh, finančnej podpore Nitrianskeho samosprávneho kraja a prostredníctvom Občianskeho združenia Živé tradície. Keďže stánky sú majetkom obce, v budúcnosti nebude potrebné si ich

prenajímať na organizovanie vínného dvora počas svätostefanských osláv. Okrem toho ich budú používať remeselníci obce pri svojich činnostiach a budú k dispozícii aj počas vianočných trhov.

V areáli **amfiteátra** sme okrem výmeny starých lavíc a vybudovania schodov pred vchodom - o čom sme vás už informovali v augustovom čísle Tvrdosovského spravodaja - vykonal kompletnú rekonštrukciu verejných toaliet pre dámy a pánov.

V rámci **protipovodňových prác** sa uložili kanalizačné rúry na odvádzanie povrchových a podzemných vôd v ulici T. Vansovej a v Lúčnej ulici. Uskutočnilo sa prepojenie zo

Železničnej cesty na kanalizáciu v ulici Mikszátha. V ulici Hollého sa uložili kanalizačné rúry na odvádzanie splaškových vôd. Z toho istého dôvodu sa vykonal výkopové práce aj v záhradách ulice Gorkého. V uliciach Železničná cesta a Bercsenyiho sa vyčistila priekopa.

S rekonštrukciou telocvične ZŠ sme začali počas letných prázdnin. Keďže sa jednalo o rozsiahlu obnovu a ani počasie neprišlo, rekonštrukcia bola dokončená v septembri.

Pri pavlačových bytových domoch sa vybudovali spevnené plochy - terasy v rozmeroch 3x4m so zámkovou dlažbou. Taktiež sa sem navozila zemina za účelom narovnania pozemku za domami.

V oblasti **drobných údržbárskych prác** sme vybudovali prístupový chodník k novopostavenej soche Panny

Márie na ulici J. Jesenského. Prebiehali búracie práce pre výstavbu nových nájomných bytov na Železničnej ceste a opravil sa mostík na Kollárovej ulici.

Plány na ďalšie obdobie: dokončenie kanalizačných rozvodov na splaškovú vodu pri pavlačových bytoch, oprava pozemných komunikácií, oprava kaplnky Panny Márie na Bratislavskej ceste, oprava miestnosti pre archív Obecného úradu v budove Domu služieb, vybudovanie odtokového žlabu na splaškovú vodu v ulici Puškinová, vybudovanie žlabu na odvádzanie splaškového vody okolo studne v Hornej ulici, prepojenie vodovodu v uliciach Kapustová, Majakovského, Gorkého, dokončenie parkoviska pri Trhoviisku.

Pevne veríme, že sa nám tieto plány podarí uskutočniť v čo najkratšom čase.

Karol Varga, vedúci PVS

FINANČNÉ OKIENKO

Usporiadanie rozpočtu obce

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách zostavuje obec rozpočet s jednotným triedením príjmov a výdavkov. Jednotným spôsobom sa sleduje tiež ich plnenie. Výnos Ministerstva financií SR tiež stanovuje, ktoré výdavky sa financujú z bežných a ktoré z kapitálových výdavkov. Rozpočet obce sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu

každoročne. Systematické, jednotné a prehľadné triedenie rozpočtu obce umožňuje zabezpečiť jednotnosť a prehľadnosť rozpočtu a mimorozpočtových fondov a analyzovať príjmy a výdavky pre potrebu účtovnej závierky v priebehu roka v štvrtročných intervaloch. Obec je povinná v rozpočtovom hospodárení obce uplatniť nasledovné zásady:

- Zásada každoročného zostavovania rozpočtu,
- Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu - čo znamená schopnosť odhadu a kvalitnej analýzy ekonomických procesov na štátnej a miestnej úrovni,
- Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu,
- Zásada dlhodobej vyrovnanosti rozpočtu - je predpokladom zdravého hospodárenia obce,
- Zásada efektívnosti, hospodárnosti a účelnosti pri pou-

žití rozpočtových prostriedkov - najmä zabezpečiť obecné služby s čo najnižšími nákladmi,

- Zásada publicity rozpočtu, ktorá umožňuje zabezpečiť kontrolu zo strany občana a umožňuje spätnú väzbu. Kvalitu občianskej kontroly ovplyvňuje tak kvalita informácií o rozpočte, ktoré má občan k dispozícii, ako aj záujem občana.

Ing. Oľga Virágová

	R O Z P O Č E T			
Plnenie príjmov	SCHVALENÝ	UPRAVENÝ	PLNENIE	%
Bežné príjmy obce	2 383 930	2 429 525	1 761 239,03	72,49
v tom:				
tuzemské bežné transfery zo ŠR	853 271	884 748	639 234,37	72,25
bežné transfery a granty	150	1 908	4 833,20	253,31
daňové príjmy	1 352 995	1 352 995	975 380,68	72,09
nedaňové príjmy	177 514	189 874	141 790,78	74,68
Kapitálové príjmy obce	2 173 127	1 552 382	253 428,84	16,33
v tom:				
príjem z predaja pozemkov	143 296	143 296	83 078,84	57,98
tuzemské kapitálové transfery zo ŠR	2 029 831	1 409 086	170 350,00	12,09
Finančné operácie:	100 000	416 380	316 380,00	0
v tom:				
zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	100 000	100 000	-	0
úvery dlhodobé	-	316 380	316 380,00	100
Vlastné príjmy ZŠ:	-	-	36 547,15	0
SPOLU PRÍJMY:	4 657 057,00 €	4 398 287,00 €	2 367 595,02 €	53,83

	R O Z P O Č E T			
Čerpanie výdavkov	SCHVALENÝ	UPRAVENÝ	ČERPANIE	%
Program 1	163 230	187 083	132 187,43	70,66
Program 2	54 289	54 289	21 483,46	39,57
Program 3	144 550	153 350	78 348,79	51,09
Program 4	26 052	26 052	7 044,29	27,04
Program 5	109 609	109 609	70 600,79	64,41
Program 6	103 500	108 300	63 406,12	58,55
Program 7	1 207 276	1 207 276	7 028,45	0,58
Program 8	272 255	274 879	226 322,84	82,34
Program 9	79 449	92 903	76 121,74	81,94
Program 10	90 438	80 438	83 789,57	104,17
Program 11	1 013 310	166 067	132 785,01	79,96
Program 12	108 027	108 077	39 010,90	36,10
Program 13	127 114	625 529	525 717,88	84,04
Program 14	346 745	346 745	173 828,88	50,13
VÝDAVKY OBCE:	3 845 844	3 540 597	1 637 676,15	46,25
VÝDAVKY ZŠ:	810 953	847 690	545 050,35	64,30
VÝDAVKY OBCE A ZŠ SPOLU:	4 656 797 €	4 388 287 €	2 182 726,50 €	49,74

Zásahy Dobrovoľného hasičského zboru v roku 2014

29. január - Jednotke Dobrovoľného hasičského zboru Tvrdošovce (DHZ) bol nahlásený požiar na Kolárovej ul. Po príchode na miesto udalosti bolo zistené, že požiarom je zachvátená garáž - kde sa nachádzali dve os. motorové vozidlá - a strecha rodinného domu. V čase príchodu jednotky bol plyn a el. prúd odstavený. Jednotka rozvinula jeden B prúd, ktorým sa zabránilo ďalšiemu šíreniu požiaru. Po príchode jednotky z HS N. Zámok bol rozvinutý ešte jeden C prúd. Dodávku vody vykonávalo vozidlo DHZ Tvrdošovce, ktoré bolo dopĺňané z vozidiel HS N. Zámok A POŽ N. Zámok. Po likvidácii požiaru jednotka sa vrátila na základňu a na mieste udalosti zostala jednotka z HS N. Zámok, ktorá čakala na krajskú expertíznu skupinu.

14. marec - Jednotke DHZ Tvrdošovce bol nahlásený požiar strechy rodinného domu na ul. K. Mikszátha. Jednotka rozvinula jeden C a B prúd, ktorým sa zabránilo ďalšiemu šíreniu požiaru. Po príchode jednotky z HS N. Zámok bol rozvinutý ešte jeden C a jeden vysokotlakový prúd. Po likvidácii požiaru jednotka sa vrátila na základňu.

21. apríl - Jednotka DHZ Tvrdošovce vykonala výjazd na ul. Gorkého, kde bola požiarom zachvátená izba rodinného domu. Majiteľka bola pri-

otrávená splodinami horenia a jej muž mal popálené ruky, ako ju vyniesol z domu. Jednotka po príchode odpojila plyn a elektriku. Po príchode jednotky z HS N. Zámok, ktorá rozvinula jeden vysokotlakový prúd, pomáhala naša jednotka pri hasiacich prácach. Majitelia boli vozidlom RZP prevezení do nemocnice.

3. jún - Jednotke DHZ Tvrdošovce bol nahlásený požiar strechy neobývaného rodinného domu na Železničnej ul. Na miesto určenia sa naša jednotka dostavila súčasne s jednotkou HaZZ a asistovala zasahujúcej jednotke z N. Zámok. Po likvidácii požiaru a odchodu hasičov z HS N. Zámok jednotka vykonávala dohľad na požiarisku.

11. jún - Jednotka DHZ Tvrdošovce vykonala likvidáciu požiaru suchého porastu pri smetisku.

24. august - Jednotke bolo nahlásené, že v dôsledku dlhotrvajúcich dažďov nevie odtekať voda na Gorkého ul. a ohrozuje rodinný dom. Po našom príchode na miesto bola voda odčerpaná a jednotka sa vrátila na základňu.

27. august - Jednotka bola oboznámená, že v dôsledku upchatého kanála a dlhotrvajúcich dažďov nevie odtekať voda a ohrozuje rodinné domy na Gorkého ul. Po príchode na miesto bol kanál pomocou jedného C prúdu prečistený

a voda už neohrozovala okolie. **28. august** - Jednotka musela po dlhotrvajúcich dažďoch odčerpávať vodu zo Železničnej cesty, ktorá tam ohrozovala rodinný dom.

29. august - Jednotke DHZ Tvrdošovce nahlásil OD HaZZ N. Zámok požiar slamy na radoch na ploche cca 500 x 500m. Na lokalizáciu a následnú likvidáciu bol nasadený jeden lafetový prúd a jednoduché hasiace prostried-

ky. Na kyvadlovú dopravu vody bola použitá hydrantová sieť v obci. Po likvidácii požiaru bolo vozidlo doplnené vodou a jednotka sa vrátila na základňu.

12. september - Jednotke nahlásil OD HaZZ, že v dôsledku dažďov voda ohrozuje rodinný dom na Východnej ul. Voda bola pomocou čerpadla odčerpaná a jednotka sa vrátila na základňu.

Tibor Menyhárt
veliteľ DHZ

Obecná polícia informuje

Obecná polícia našej obce mala plné ruky práce aj v uplynulých mesiacoch. V mnohých prípadoch musela spolupracovať s ostatnými bezpečnostnými a správnymi orgánmi. S Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Nových Zámkoch spolupracovala 16-krát, s kriminálnou políciou 2-krát, so súdom ohľadne exekúcií 23-krát, s Úradom sociálnych vecí a rodiny 6-krát.

V mesiacoch august a september vykonali príslušníci obecnej polície viac kontrol u sociálne slabších rodín a v rómskych komunitách za účelom kontroly počtu detí, ich školskej dochádzky a prechodného pobytu. V 2 prípadoch boli nedostatky s prechodným pobytom a u niektorých občanov bola zistená pestrá kriminálna minulosť. Z toho dôvodu boli vyhostení z obce. O deťoch, ktoré neabsolvovali školskú dochádzku,

bol informovaný Úrad sociálnych vecí a rodiny.

V roku 2014 sme začali vykonávať aktívnu kontrolu v oboch ZŠ, kde sa museli najčastejšie riešiť menšie bitky, šikanovanie, krádeže, záškolské.

V jesennom období sú problémy so spaľovaním zeleného odpadu zo záhrad, čoho sa dopúšťajú nielen starší ale aj mladší obyvatelia. Občania to vysvetlili s tým, že nemajú informácie o termíne, kedy je spaľovanie povolené, hoci je o tom verejnosť pravidelne informovaná cez miestny rozhlas a káblovú televíziu.

V septembri sa nám podarilo chytiť organizovanú skupinu, ktorá sa živila krádežou bicyklov zo železničnej stanice. Chcel by som vyzvať našich obyvateľov, aby si na verejných priestranstvách uzamkli bicykle.

príslušníci OP

Zhodnotenie volebného obdobia Komisie školstva, kultúry a spoločenských podujatí

Poslankyňou obecného zastupiteľstva som bola osem rokov, teda dve volebné obdobia. V prvom cykle som bola predsedníčkou komisie školstva, v druhom volebnom období sa ku školstvu pridružili kultúra a spoločenské podujatia. Svoj pracovný tím som sa snažila vybudovať tak, aby boli zastúpené všetky potrebné zložky spoločenského života a myslím, že sa to aj podarilo. Hoci sme boli dosť obsiahla skupina, vždy sme sa snažili pracovať operatívne a priniesť dobré rozhodnutia. Za štyri roky sme zasadali 19-krát a vždy to boli príjemné pracovné stretnutia. V oblasti školstva som rada, že sa podarilo obci dokončiť rekonštrukciu budovy školy, nedávno sa zrekonštruovala časť telocvične. Prínosom je dopravné ihrisko v areáli školy a vykurovanie termálnou vodou. Postupne sa vyhovuje požiadavkám materských škôl, ktoré si skrášľujú svoje prostredia.

V kultúre sa počas našej práce podarilo vytvoriť tradíciu osláv Dňa detí, najprv v Obecnom múzeu, potom na športovom ihrisku, kde sa všetci naši členovia aktívne zapájali. Novinkou bola aj oslava 90. výročia založenia športového klubu v obci, na ktorom sa naša komisia podieľala ako

jeden z hlavných organizátorov. Zapojili sa deti od útleho veku až po súčasných a bývalých športovcov. Deň bol zakončený koncertom Zuzany Smatanovej. Som rada, že sa našlo dôstojné miesto pre činnosť Klubu dôchodcov a ostatných folklórnych skupín. Viaceré roky som bola členkou redakcie Tvrdošovského spravodaja a obecným zastupiteľstvom som bola poverená vykonávať civilné sobášy v slovenskom jazyku. Bola to veľmi zodpovedná práca, pretože manželstvo a rodina sú pre mňa prioritou v živote človeka.

Členovia komisie sa veľkou mierou každoročne spolupodieľali na realizovaní osláv Dní sv. Štefana a boli spoluorganizátormi a účastníkmi všetkých dôležitých osláv obce a družobných obcí. Na sedeniach sme prinášali dôležité rozhodnutia, ako napríklad návrhy na udeľovanie ceny obce, návrhy finančnej podpory pre kultúrne a neziskové organizácie. Pri referovaní členov sme získali prehľad o činnosti jednotlivých skupín a mali sme spoločný obraz o školstve a spoločenskom dianí. Samozrejme, nie všetko sa podarilo z našich plánov zrealizovať. Boli podané projekty na detské ihriská, ktoré však neboli úspešné a mnohé ďalšie nenaplnené predstavy, ktoré zostanú výzvou pre ďalšie obdobia.

Dovoľte mi z tohto miesta sa poďakovať za naozaj tvorivú prácu všetkým členom mojej komisie, ďalej aj pracovníkom OcÚ pod vedením Ing. Mariána Tótha, pani prednostke, kultúrnym pracovníkom obce, že sme dokázali operatívne spolupracovať. Všetkým prajem pevné zdravie a krásne prežitie vianočných sviatkov. Novozvoleným poslancom a komisiám, želim samé rozvážne rozhodnutia a dobrú spoluprácu.

PaedDr. Iveta Mészárosová

Vážený čitateľ!

Pri posúdení činnosti obecného zastupiteľstva (OZ) v uplynulom volebnom období sa nebudem zaoberať dosiahnutými výsledkami, o nich Vás bude určite podrobne informovať pán starosta. Skôr by som chcel poukázať na to, ako sa zmenili poslanci a zastupiteľstvo po vyše 20-ročnej existencii „nezávislej“ samosprávy.

V prvom desaťročí po páde socializmu väčšina poslancov bola zástupcom niektorej politickej strany a pred zasadnutiami OZ mali pravidelne tzv. frakciové zasadnutia, kde im vedenie strany určilo, ako majú hlasovať na OZ. V uplynulom volebnom období už takáto forma hlasovania takmer úplne zanikla. Stalo sa, že poslanci z jednej strany hlasovali odlišne k danému programovému bodu.

Dôležitou zmenou je aj to, že poslanec nezastupuje len občanov z okolia svojho bydliska ako v minulosti, ale rozhoduje o veciach obecných. Činnosť poslanca vyžaduje preto odbornosť, vedomosti a všeobecný prehľad o samotnej obci, ako aj o legislatíve upravujúcej pôsobenie samospráv. Nemenej dôležitým faktom je aj spolupráca zastupiteľstva so starostom a s obecným úradom.

Z pohľadu vyššie spomínaných troch zásadných predpokladov si myslím, že vo volebnom období 2010-2014 OZ patrilo medzi najlepšie za uplynulých 20 rokov. Aj keď boli občas určité nezhody so starostom obce, kritické situácie vedel pán starosta vyriešiť bez väčších problémov. Vzájomný vzťah medzi poslancami bol tiež dobrý. Ale boli aj nedostatky. Mojm najväčším nedostatkom bolo to, že som sa pravidelne nestretával s občanmi, málo som vedel o každodennom dianí v obci. Je pravda, že príčinou tohto stavu je fakt, že skoro ráno som odchádzal do zamestnania a vracal som sa až večer, preto na osobný kontakt s obcou zostala len sobota a nede-

ľa, čo je málo. U niektorých poslancov som spozoroval nepripravenosť na zasadnutia, čo sa prejavilo v tom, že nemali dostatočné vedomosti a informácie o prerokovanej problematike. Myslím si, že to zbadali aj občania, ktorí sledovali prenosy zasadnutia OZ prostredníctvom káblovej televízie.

Preto odporúčam novozvoleným poslancom, aby si hneď na začiatku volebného obdobia preštudovali platný plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja našej obce, zákon o obecnom zriadení a ďalšiu súvisiacu legislatívu, lebo ich znalosť je nevyhnutným predpokladom dobrej práce poslanca. Kandidátom na post poslanca, ktorí sa doteraz zviditeľňovali najmä na facebook-u zas radím, aby sa čím skôr zapojili do reálneho života našej obce, lebo ten, kto nemá informácie z prvej ruky, bude pri rozhodovacej činnosti odkázaný vždy na informácie od iných.

Na záver ešte citát od Sv. Františka Assiského:

„Bože, daj mi pokoj, aby som prijal to, čo nemôžem zmeniť a daj mi odvahu zmeniť to, čo zmeniť môžem a mám a ešte mi daj múdrosť spoznať ten rozdiel.“

Pánovi starostovi a novozvolenému obecnému zastupiteľstvu prajem, aby vykonávali svoju prácu v duchu tohto citátu pre spokojnosť všetkých obyvateľov našej obce.

S úctou

Michal Bara,
bývalý poslanec OZ

**Veselé Vianoce
a šťastný nový rok**

praje kolektív
COOP Servis, spol. s r. o. Nové Zámky

KULTÚRNY KALENDÁR

VÝSTAVA MILANA ÁRENDÁŠA - FAJANSA

23. AUGUSTA – 10. SEPTEMBRA 2014

Pre milovníkov fajansy sme pripravili ozajstnú lahôdku v podobe výstavy uznávaného dzbánkara a kachliara, Tvrdošovčana, Milana Árendáša s názvom Fajansa. V roku 1987 ako 28-ročný získal titul Majster ľudovej umeleckej výroby. Milana Árendáša možno charakterizovať ako zručného dzbánkara a kachliara, zároveň skvelého maliara s originálnym autorským rukopisom, ktorý používa glazúry a farby blízke fajanse starších období. Pre Árendášovu keramiku je typická osobitá farebnosť, ktorú získava miešaním glazúr a farieb. Má rád zemité tóny, jeho farby sú plastické, majú jedinečnú, takmer hmatateľnú štruktúru. Pre svoju svižnú maľbu potrebuje väčšiu plochu, preto od počiatku inklinuje k výrobkom väčších rozmerov. Dostatočný priestor mu poskytujú široké kardinálske taniere, hrnate a baňaté fľaše, sedliacke

a pyskaté dzbány, vázy, korbele či albarelá. Väčší priestor mu tiež umožňuje kombinácie viacerých motívov, pričom jednotlivé prvky sa stávajú integrovanou súčasťou ornamentálnej výzdoby ako celku. Veľmi obľúbeným je u Milana Árendáša dekorovanie nádob mramorovaním, čo evokuje úhro krásne tvary so zákutiami, do ktorých rád domalováva rôzne motívy. Od začiatku 90. rokov až do súčasnosti sa Milan Árendáš venuje predovšetkým kachliarstvu. Jeho diela sú pravidelne vystavované na výstavách organizovaných Ústredím ľudovej umeleckej výroby v Bratislave. V roku 2014 mal samostatnú výstavu v Košiciach, v Tvrdošovciach a ku koncu roka v Poľsku, vo Varšave.

Výstava vznikla vďaka spolupráci s ULUV v Bratislave. Kurátorkou výstavy bola Mgr. Eva Ševčíková.

MOBILNÉ KINO

30. OKTÓBER 2014

Srdečne sme pozvali všetkých záujemcov na premietanie filmu dokumentaristky Vladislavy Plančíkovej pod názvom Felvidék – Horná zem. Nový slovenský film odкрýva stále aktuálnu tabuizovanú tému slovensko-maďarských vzťahov v unikátnej podobe animovaného dokumentu. Cez rodinné vzťahy, akými sme zviazaní my všetci, pomáha autorka aj mladému divákovi chápať osudovosť a nadčasovosť dávno vytesnených udalostí. Čo nedokážu rozpovedať svedkovia doby či filmové archívy, dopovedia animované príbehy. Magická, podmanivá hudba Jany Kirschner dodala rozprávaniu nezvyčajnú intenzitu.

Livia Borbélyová
Obecný dom v Tvrdošovciach

BLAHOŽELANIE JUBILANTOM

17. OKTÓBER 2014

V októbri, Mesiaci úcty voči starším, naša obec tradične organizuje oslavu jubilantov. Svoje sedemdesiate, osemdesiate a deväťdesiate narodeniny oslávilo v tomto roku celkom 84 občanov. Bolo nám potešením, že medzi jubilantmi bola aj 95-ročná oslávenkyňa. Slávnostnú atmosféru podujatia umocnilo vystúpenie Spokolu Rozmarín, ktorý pracuje pri Klube dôchodcov. Kultúr-

no-zábavný program sa začal po slávnostnom príhovore Ing. Mariána Tótha. V programe vystúpila aj mladá študentka konzervatória, Erika Benczeová, ktorá publikum zabávala maďarskými piesňami. Kvietok a malý darček odovzdal jubilantom starosta obce. Po chutnom obede prišli na rad priateľské rozhovory, spomínanie na staré časy a nechýbal ani spoločný spev.

mi známi“ bola výnimočná aj preto, lebo to bola kolektívna výstava, v rámci ktorej sa predstavili štyria amatérski výtvarníci, Marika Benkšová, Martina Batyková, Alžbeta Jaššová a Tibor Borbély. Sú to ľudia, ktorí žijú medzi nami a poznáme ich aspoň z videnia. Málokto však o nich vie, že vo voľnom čase tvoria, maľujú, kreslia. Napriek tomu, že neštudovali umeleckú tvorbu, nejedno ich dielo dosahuje profesionálnu úroveň. Počas aktívne stráveného voľného času rozvíjajú svoju tvorivosť a spontánny prejav, a tým podnecujú nielen seba, ale aj svoje okolie.

Prvotným cieľom výstavy bolo, aby sme verejnosti predstavili tvorbu týchto výtvarníkov. Ďalším našim neskrývaným cieľom bolo dať nový podnet samotným autorom a inšpiráciu na ďalšiu tvorbu.

Podakovanie

Milí darcovia 2 % z daní!

Touto cestou by som sa Vám chcel v mene svojho a v mene syna Viktora poďakovať za darovanie 2 % z Vašich daní. Aj za pomoci Vás sa nám podarilo splniť jeho želanie, mať vlastný bicykel. Pomocou druhej osoby sa dokáže bicyklovať a tým precvičovať svaly nôh. Cena tejto špeciálnej trojkolky vyrobenej na mieru bola 1 900 €, ale radosť Viktora z bicykla je neoceniteľná. Teraz sa už môžeme bicyklovať spolu ako normálne rodiny so zdravými deťmi.

Ešte raz Vám veľmi pekne ďakujeme.

Attila Ruzsik s rodinou

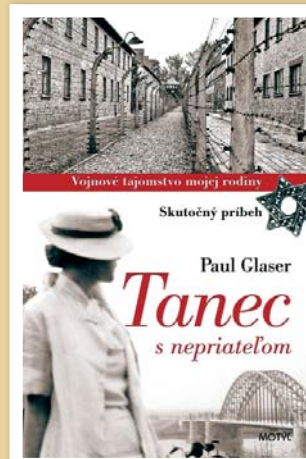

KNIŽNICA

PAUL GLASER

TANEC S NEPRIATEĽOM

Podmanivý skutočný príbeh silnej, citlivej a odvážnej ženy, ktorá si aj napriek pohnutému osudu zachovala životný optimizmus.

Keď Paul Glaser počas návštevy Osvienčimu objaví medzi vystavenými exponátmi kufor z Holandska so svojim menom, jeho život sa prevráti naruby. Po návrate domov sa pokúša vyriešiť túto záhadu a začína pátrať po vojnovnej minulosti svojej rodiny. Prostredníctvom

denníka, fotografií, listov, ale aj filmov a piesní, odhaľuje neuveriteľný osud otcovej sestry – tety Roosje – a postupne si skladá jej životný príbeh poznačený láskou a zradou.

Teta Roosje bola obľúbená učiteľka tanca, ktorá spolu s manželom Leom viedla úspešnú tanečnú školu. Nanešťastie sa Leo po vypuknutí druhej svetovej vojny spojil s nacistami, a keďže mali v manželstve s Roosje problémy, svoju židovskú manželku nemilosrdne udal. Počas vojny Roosje väznili v niekoľkých koncentračných táboroch. V Osvienčime sa podrobila neľudským experimentom obávaného doktora Mengeleho a v Birkenau prežila aj vďaka tomu, že dávala hodiny tanca nemeckým dôstojníkom, ktorí sa takto po večeroch zabávali.

Odvážnu Roosje nezlomili ani desivé zážitky z koncentračných táborov. Vo svojom denníku, z ktorého vychádza táto kniha, napísala: „Potrebujem minulosť, aby som mohla žiť budúcnosť.“

LITERATÚRA PRE MLÁDEŽ

ZUZKA ŠULAJOVÁ

DŽÍNŠOVÝ DENNÍK 1-4

Čítať cudzie denníky by sa nemalo, ale pätnásťročná Paula, prváčka na gymnáziu, vás pozýva, aby ste sa začítali do jej veselého i trocha bláznivého života. Spoznáte jej rodinu, zoznámite sa s jej najlepšou kamarátkou Denisou, spolužiačkou poločarodejnicou Gabrielou a predovšetkým rozlúštíte spolu s Paulou záhadu chalanských citov. Džínsový denník vám navyše zaručuje, že sa od srdca zasmejete.

Pripravila: Katarína Ruzsik

POZDRAV Z TVRDOŠOVIEC

Na XVI. oslavách Dní sv. Štefana vydala naša obec novú, rozsiahlejšiu publikáciu o Tvrdošovciach pod názvom Pozdrav z Tvrdošoviec. Na jej realizácii sa podieľali Livia Borbélyová, Silvia Bračová, Katarína Ruzsik - zamestnankyne obecného úradu a PaedDr. Silvia Tóthová, riaditeľka ZŠ s VJM K. Szemerényiho.

O čom sa môžete dočítať v knižke?

Autori sa snažili v publikácii podať objektívny obraz každodenného života našej obce. Keďže bez minulosti niet súčasnosti, v knihe nechýba prehľad

histórie našej obce, školstva a vzdelávania. Tvrdošovce sú známe nielen svojimi pamiatkami, ale aj slávnymi rodákmi, ktorým je venované niekoľko stránok. Môžete sa dočítať o živote Juraja Szikoru, Gyulu Morvaya a Alexandra Wintera, ako aj o športovej činnosti Tvrdošoviec. Pri prezentácii publikácie sa nesmie zabudnúť na naše organizácie a partnerské obce, ktoré sa v nej tiež predstavujú.

Fotografie v tejto knihe sú hodnovernými dokumentáciami, ktoré svedčia o ojedinelej spojitosti písomných a nepísomných informačných zdrojov. Okrem archívnych záberov boli použité v publikácii fotografie Imricha Mészároša, Františka Tótha a Júliusa Szarku.

Kniha je v predaji na Obecnom úrade, resp. v Obecnom dome.

Prajeme vám, aby ste pri listovaní tejto novej publikácie mysleli na Tvrdošovce iba v dobrom.

Mgr. Judita Veresová

Nech sú pre Vás vianočné sviatky príjemným zastavením, aby ste načerpali veľa radosti do života a silu prekonať všetky prekážky, ktoré Vám nastávajúci rok priniesie do cesty.

Krásne Vianoce a úspešný nový rok praje všetkým obyvateľom obce v mene Generali Slovensko, a.s.

Ing. Kristína Majer
Riaditeľka agentúry Nitra

Karácsony ünnepén az a kívánságom, legyen boldog mindenki ezen a világon. Itt is, ott is, mindenütt legyen olyan béke, mint amilyen bent lakik az emberek szívében.

Boldog karácsonyt és sikereken gazdag új évet kíván Tardoskéd minden lakosának a Generali Slovensko, a.s.

Ing. Majer Krisztina
a nyitrai kerület igazgatója

GENERALI SLOVENSKO

RADOŠTNÉ DETSTVO V MATERSKEJ ŠKOLE

Materská škola na Hlbokej ulici víta deti v novom školskom roku s triedami plnými hračiek a iných pomôcok na pomáhanie im vo všestrannom rozvoji. Kolektív našej MŠ sa denne stará o to, aby sa tu deti čo najlepšie cítili. Čakajú ich tu chutné, zdravé jedlá a upravené dvory. Každá veková skupina má svoje vlastné ihrisko. V tomto šk. roku sme sa do štyroch tried ani nezmestili.

Okrem tradičných celoročných aktivít ponúkame deťom rôzne kultúrne podujatia, ako divadelné predstavenia, výchovné koncerty, vystúpenia zaujímavých ľudí, ktorí obohacujú život detí v materskej škole. Rodičia, a nielen oni, si môžu svoje ratolesť pozrieť osobnými návštevami alebo na našej FACEBOOKovej stránke. Naše 5-6 ročné deti v dvoch triedach môžu po prvýkrát pra-

covať na dvoch interaktívnych tabuliach a čo najlepšie sa pripraviť pre vstup do ZŠ. Interaktívnu tabuľu dostali aj 4-5 ročné deti. Naša MŠ chce pre deti vytvoriť nielen rodinnú atmosféru, ktorá má napomôcť ich správne telesnému a psychickému vývinu, ale je stále viac otvorená novým možnostiam. Usmievavé detské tváre sú zárukou, že sa v MŠ cítia dobre a rodičia nám bez obáv denne

môžu zveriť svoje najväčšie poklady.

Čaká nás ešte veľa práce. Blíži sa však koniec roka a my sa chceme v mene všetkých detí a kolektívu MŠ poďakovať všetkým, ktorí pomáhajú zveľaďovať našu MŠ, zaželať im pokojné a láskyplné vianočné sviatky a do nového roka šťastný krok.

Mária Csányiová,
v mene kolektívu MŠ

1. TEKVICOVÝ FESTIVAL V TVRDOŠOVCIACH

25. októbra 2014 usporiadal Klub občianskej strany MOST-HÍD v Tvrdošovciach 1. tekvicový festival, ktorého hlavným programom bola súťaž vo vyrezávaní tekvicových lampášov a figúrok. Do súťaže sa zapojili deti v hojnom počte, počnúc od najmenších až po staršie detičky. Počas popoludnia sa ponúkali rôzne dobroty pripravené z tekvic, ako muffiny, marmeláda, polievka a samozrejme nechýbala ani tradičná pečená tekvica.

Hotové diela sa rozmiestnili pri Obecnom dome a z nich

potom porota vybrala tie najkrajšie. Rozdali sa 2 ceny útechy, a to pre Samka Grochala a Lianu Keleovú.

Ďalšie ceny získali: 3. miesto: deti z materských škôl, 2. miesto: Milian Dömeová, 1. miesto: Dorota Pšenáková. Bez darčiek však neodšli ani ostatní účastníci súťaže.

Po zotmení sa tekvicové lampáše zapálili a boli krásnymi, svetelnými ozdobami celého okolia.

S.B.

Klasická tekvicová polievka

1 kg tekvice (napríklad hokkaido), 2 cibule, 40 g masla, 1 l hydínového vývaru, 1 viazanička petržlenovej vňate, 200 ml smotany na šľahanie, 150 ml crème fraiche alebo hustej kyslej smotany, štipka čerstvo nastrúhaného muškátového orieška, soľ, tabasco

Tekvicu očistíme, prekrájame a odstránime z nej semienka. Z dužiny odrežeme asi 8 tenkých plátkov, ktoré si odložíme na neskôr. Zvyšok dužiny pokrájame na kocky. Cibuľu očistíme, najemno pokrájame.

V polievkovom hrnci rozohrejeme maslo a cibuľu podusíme dosklovito. Pridáme po-

krájanú tekvicu a za stáleho miešania asi 5 minút podusíme.

Osolíme a ochutíme trochu tabasco. Prilejeme vývar a pod pokrievkou 20 až 30 minút povaríme. Petržlenovú vňať na drobno nasekáme.

Polievku odstavíme a tyčovým mixérom rozšľaháme na pyré. Vrátime na sporák a pridáme pásky tekvice. Ešte 5 minút povaríme, potom do polievky vmiešame smotanu a crème fraiche alebo kyslú smotanu. Polievku dochutíme soľou, tabascom a nastrúhaným muškátovým orieškom. Podávame posypanú nasekanou petržlenovou vňaťou.

G.H.

FOTOREPORTÁŽ ZO ŽIVOTA ZŠ J. A. KOMENSKÉHO

V septembri školského roku 2014/2015 sa brána našej školy otvorila pre 283 žiakov, z ktorých sa najviac tešilo 23 prváčikov na nové písmenkové tajomstvá. Odvtedy už

ubehlo veľa dní i týždňov a žiaci našej školy sa okrem aktívneho učenia a príprav na predmetové súťaže zapojili aj do mnohých aktivít, ktoré pre ne pripravili nielen učitelia školy, ale

aj iné inštitúcie. Okrem žiakov sa aktivitám mimo školy venujú aj učitelia, aj rodičia. Učitelia navštevujú vzdelávania, semináre, pripravujú súťaže, píšú projekty. Patrí im za to veľká

vdaka. Prinášame Vám teraz malú ochutnávku fotografií z toho, čo sa u nás od septembra v škole udialo. Veríme, že Vás poteší.

Vedenie ZŠ

Slávnostné otvorenie šk. roka 2014/2015

Výstava „Plody jesene“

Beh zdravia

Medzinárodný deň školských knižníc

Deň zdravia

Deň zdravia

Celoslovenská kampaň - Hovorme o jedle

Celoslovenská kampaň - Hovorme o jedle

Exkurzia v ovocnom sade

Lampášový sprievod

Pred niekoľkými týždňami som navštívila pani Gizelu Kissovú. Priznám sa, bola som zvedavá, ako sa vyrábajú vázy, košíky na chlieb, podnosy a iné zaujímavosti – z papiera. Pred rokom na vianočných trhoch, som raz mala možnosť zoznámiť sa s jej výrobkami, i keď som spočiatku neverila, že sú z papiera. Tak som sa nakoniec rozhodla, že ju navštívim, popýtam sa na kadečo, spoznám jej prácu a azda už uverím vlastným očiam.

Gizka ma prijala s milým úsmevom, vošli sme do obývačky. Ohúrilo ma množstvo farebných reklamných letákov postrihávaných na široké pásy a zvinutých do kotúčov, vystrihnuté okružle kartóny ... a všade neuveriteľné množstvo naukladaného papiera.

Neveriacky, s očami dokorán, pozerala som sa na haldy pripraveného materiálu. No, teda... Takže z tohto nepreberného množstva kotúčov a kotúčikov sa vyrába tá krása? Takto to vzniká, toto všetko slúži k tomu, aby sa fádny nepotrebný papier pomocou šikovných rúk pretavil do krásnych výrobkov? A potom to všetko zlepiť, pozaplietať, pozahýňať, vyformovať, poupravovať, poodstrihávať, ohnúť, spracovať, lakovať ... a už je to aj hotové! Všetko, čo si len dokážeme predstaviť. Mala som čo obdivovať, hoci to, čo som videla, bol iba začiatok. V tejto domácnosti nevyjde navnívoč žiadny reklamný leták. Ešte aj susedia prinášajú niekedy priam kopy nepotrebných reklám. Materiálu je dost, len čo je pravda. Keď som sa dosýta vynadávala a pokochala pohľadom na nevidané, prišli na rad moje nekončiace otázky: Kedy a ako sa to všetko vlastne začalo? Odkiaľ pochádza ten nápad? Prečo práve papier? Či to už skúšala aj s iným materiálom? Či to nebolo príliš náročné? Či sa podaril už prvý výrobok, a keď sa nepodaril, či ju to neznechutilo? Potom, a ešte, a dookola...

„Pred dvoma rokmi, po odchode do dôchodku, za-

Svet papiera

čali byť zrazu jesenné a zimné večery nezvyčajne dlhé. Sledovať telku, len tak, s rukami v lone? Kdeže! To nebolo veľmi zaujímavé. Začala som snoriť a surfovať po internete, ved' také množstvo nápadov sa v ňom nachádza, azda sa mi podarí nájsť niečo zaujímavé. A našla som. Navyše, nebolo toho málo: ako vyrobiť vázu z pivových petfliaš, z pivových obalov svetelní... Vyskúšala som to, ale ... vlastne ani neviem ..., umelina vždy zostane iba umelinou. Nie je to to pravé orechové. Napokon som naďabila na výrobky z papiera, a bolo to tu, práve to ma oslovilo.

Začala som. Pravda, nebolo to také ľahké, ako to prezentovali v krátkych náučných šotoch. Prvá váza, ktorú sa mi podarilo urobiť... No, čo ti mám povedať? Bolo viac než isté, že by som nebola za ňu dostala žiadnu „cenu šikovných rúk.“ Napriek tomu ma však práca s papierom zaujala a postupne som si ju osvojila. Naučila som sa, aké široké majú byť pásy z papiera a ako pevne ich musím zvinúť do kotúčov, aby sa nerozpadli. Postupne som prišla na to, ako musím spracovať pásiky vytrčajúcich zbytkov, v akej hrúbke musím natrieť lepidlo na kartónový podklad. Aj na to, že na spevnenie hotových výrobkov najlepšie poslúži vodou riediteľný lak na detský nábytok, aj na ďalšie maličkosti a „profesionálne“ ťahy. Vyskúšala som aj maľovanie. Po dohotovení košíka som ho vymaľovala, no nezdalo sa mi to dokonalé. Farby nedokázali zakryť všetky nerovnosti. Až neskôr som prišla na to, že maľovať sa nemá hotový výrobok, ale vyfarbiť treba rovnomerne už pásy pripraveného papiera pred splietaním. Napokon som sa však rozhodla,

že predsa to neurobím tak. Nech si papier zachová svoju pôvodnú podobu! Potom som už všetko vyrobila, čo som si zaumienila. Nielen vázy a košíky na chlieb, ale ... radšej si to pozrieme.”

Popozerali sme si to. Jedna celá izba výrobkom, plná vecí upletených z papiera! No, teda! Mala som čo obdivovať. Lebo tam bolo naozaj všetko: väčšie či menšie košíčky, puzdrá na ceruzky, veterné mlynky, vtáčky, labute, kvety, zvonce, detské kočíky – iba vložiť do nich bábiku a hajde, môžeme kočikovať... A topánočky... Nevychádzala som z údivu! Z papiera upletené topánočky! Poltopánočky, v nich šnúrkky, papučky, sandálky! Len si ich obuť a klopkať utiecť v nich. Všetko sa nedá ani vymenovať, čo som tam videla. A boli tam aj také špirálovité misky. To iba zvinutý papier bolo treba stlačiť, zvinúť do špirál, tie pozliepať stužkami – a už to je aj hotové! Ako ľahko sa to povie, však?

„Teraz ma už všade pozývajú,“ hovorí ďalej Gizka, „aj deti sú zvedavé, no a pravdaže, aj vyskúšať by si to chceli. Pozvali ma už i do tvrdošovskej školy, tam chodí Renátka, moja vnučka. Je veľmi šikovná, už si vyskúšala pletenie z papiera. Pozri, túto vázu urobila ona. Aj do

novozámockého gymnázia ma pozvali, aj do Dvorov nad Žitavou na Deň matiek, a pravdaže aj na výstavy. Tých bolo veľa. Výstavu som mala aj v tvrdošovskom obecnom dome, aj v Csemadoku v Nových Zámkoch, taktiež na viacerých miestach v Maďarsku. Keď ma pozvú, idem veľmi rada. Pociť, že ľudom sa moja práca páči, ma naplňuje radosťou.” Samozrejme, že sa im vaša práca páči,“ podotkla som, „o tom nepochybujem.”

„A teraz mi povedz, čo sa ti z tohto tu páči najviac?” obrátila sa ku mne Gizka. Nemusela som veľa rozmyšľať. Topánočky. Zašnúrované poltopánočky, tie mi okamžite prirástli k srdcu. „Nech sa ti páči, sú tvoje!”

Tak tie krásne papierové topánočky sú moje! Nielenže som dostala vyčerpávajúce odpovede na svoje otázky, ale navyše aj darček! No, teda! Veľmi som sa potešila. Čo si dám do nich? Azda moje náušnice stokrých farieb, alebo najnovší minikaktus? Ešte neviem, ale niečo vymyslím.

Gizka, prajem vám veľa úspechov, prezentácií a výstav! Nech vaše skvelé výtvy priťahujú mnohým ľuďom radosť tak, ako potešili mňa!

Dakujem za rozhovor a topánočky.

Magdaléna Birkus

ĎALŠÍ SKVOST V NAŠEJ OBCI

Dňa 15. septembra 2014, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, sa konala milá slávnosť na ulici Jesenského. Na iniciatívu rodiny Attilu Szabóa sa uskutočnila posviacka vyrezávanej sochy Panny Márie, diela Vincenta Bujáka, ktorá je umiestnená v kmeni starej vrby. Z príležitosti slávnostného odovzdávania sochy sa obyvatelia Jesenského ulice a prilahlych ulíc niekoľko dní usilovali o to, aby skrášlili svoje okolie, ktoré bude novým domovom tohto diela. Túto pozoruhodnú skutočnosť vyzdvihol vo svojom slávnostnom príhovore aj Ing. Marián Tóth, starosta našej obce. „Odovzdávanie tejto sochy by malo byť dobrým príkladom pre všetkých našich obyvateľov, že spolu, s láskou a s oddanosťou môžeme skrášliť naše okolie. Chráňme

naše hodnoty, aby sa zachovali pre budúce generácie.”

„Pre drevorezárku je najväčším potešením to, ak sa koná posviacka jeho diela v rodnej obci.” – poznamenal Vincent Buják a dodal, že bolo by krásne, keby sa čoskoro na druhej strane jazera Csábi konala posviacka vyrezanej kalvárie.

Novú sochu Sedembolestnej Panny Márie požehnal a posvätil Mgr. Tomáš Kürthy, farár našej obce. Slávnosť sa skončila spevom speváckeho zboru Biely agát a spoločným spevom zboru s prítomnými.

Pokiaľ budete mať čas a možnosť, navštívte na ulici Jesenského ďalší skvost našej obce, ktorý je vo večerných hodinách vysvietený a žiarí krásou a vznešenosťou.

Silvia Bračová

KEĎ KOLESÁ ŠKRÍPU

Starším ľuďom sa veľmi často vynárajú spomienky na svoju mladosť a prácu, ktorú počas svojho aktívneho života vykonávali. Prinášame vám jeden nezvyčajný zážitok rušňovodiča – inštruktora, ktorý na železnici odrobil viac ako 40 rokov. Na tento silný zážitok často Andrej Vas spomína a chce sa s ním podeliť aj s čitateľmi.

„V roku 1971 som bol vedením rušňového depa určený za rušňovodiča vlaku s rušňom č. 423041, ktorý bol vyrobený v ČKD Praha. Tento rušeň s vlakom bol vtedy určený k natáčaniu známeho filmu Babička, ktorý bol spracovaný podľa románu Babička od spisovateľky Boženy Němcovej. Natáčanie prebehlo k časti Ave Maria. Krásny film je aj v súčasnosti často vysielaný. Rušeň bol dovezený z Brna Dolné. Mal na čele primontovanú päťcipu červenú hviezdu, ktorú sme podľa pokynov štábu mali, ale nevedeli odmontovať. Preto sme ju

museli zamazať sadzou, aby ju nebolo vidno. Natáčanie sa odohrávalo medzi železničnou stanicou Komárno a Violín vo vzdialenosti 16 kilometrov. Trať bola na tú dobu uzavretá. Boli sme poučení režisérom filmu ako pracovať. Ťahali sme šesť dvojosových vozňov, pri 50-tom kilometri sme museli dymiť- pariť, v druhom úseku iskriť. V prvom vozni na pravej strane sedela babička s chlapcom, ktorý musel mať priláčený nos o okno a hľadiť von. Pri zastavení vo Violíne boli pustené ventilátory. Na peróne stála nevesta „Ave Maria“, ktorej mali silne viať krásne dlhé šaty. Preto musel rušeň presne zastaviť. Z vlaku vystúpila babička s chlapcom. Pri odchode z Violína rušeň škrípala a iskril. Všetko sme museli viackrát opakovať, kým bol režisér spokojný. Sú to pre mňa nezabudnuteľné zážitky.”

V živote človek prežije situácie a chvíle, na ktoré sa nezapomína. A táto je jedna z nich...

PaedDr. Iveta Mészárosová

Andrej Vas si veľmi želal, aby jeho spomienky na natáčanie boli zverejnené v Tvrdošovskom spravodaji. Vopred sa tešil, že si to prečíta v našich novinách. Žiaľ, osud mu to nedoprial. Počas prípravy nášho magazínu pán Vas koncom novembra vo veku 79 rokov zomrel. Tento článok venujeme jeho pamiatke.

redakcia

ROZMARÍN

V BÁNOVE NA PREHLIADKE SENIORSKÝCH SPEVÁCKYCH SÚBOROV

„Slovenská pieseň - vzácny to dar“ – toto motto si vybrali seniory v Bánove pre svoj tradičný folklórny festival, ktorý usporiadali v nedeľu dňa 31.8.2014 už po štvrtý raz. Na Okresnú prehliadku seniorských speváckych súborov nás pozvala p. Valéria Brežíková, predsedníčka KD v Bánove. Piesne o láske, o rodnom kraji a láska k spevu spojila všetkých seniorov na tomto príjemnom podujatí.

Obec Bánov pri Nových Zámkoch má v súčasnosti 3720 obyvateľov, žije bohatým kultúrnym životom, čoho dôkazom je i 27-členný spevácky súbor Bánovskí seniory (vek 60-82 rokov), ktorí sa snažia jeseň života spestriť optimizmom a dobrou náladou. Riadia sa heslom „Každý vek človeka je krásny a treba si ho užiť.“ Prehliadku seniorských

speváckych súborov otvorila starostka obce, ktorá pozdravila prítomných hostí, všetkých starostov, ktorí odpovedali svoj spevácky súbor a nitrianskeho župana p. Belicu, ktorý zavítal na toto podujatie. Predsedníčka klubu dôchodcov privítala všetkých členov seniorských speváckych súborov a pozvaným súborom poprialala veľa úspechov (i keď nesúťažili medzi sebou) a dobrú náladu pri speve. Prehliadku speváckych súborov zahájil spevácky súbor Bánovskí seniory. Na folklórnej slávnosti sa predviedli súbory z Jatova, Komjatic, Nových Zámkov, zo Šurian, z Tvrdošoviec a z Veľkého Zálužia.

Náš spevácky súbor ROZMARÍN sa pripravil na dôstojnú reprezentáciu našej obce s kyticou uviazanou z 3 slovenských ľudových piesní a zaspievali i dve maďarské

ľudové piesne s tvrdošovským dialektom, za hudobnej asistencie Jozefa Rémeša. I napriek nepriaznivému počasiu celé popoludnie vládla príjemná atmosféra a veselá nálada nielen medzi účinkujúcimi, ale i v publiku. Vďaka výbornému mladému zabávačovi, ktorý celé podujatie moderoval, prítomní sa do sýtosti pobavili. Prehliadku speváckych súborov ukončili Bánovskí seniory s očarujúcou scénkou „Vino-branie“.

Záverom všetky súbory spoločne zaspievali, pochutili si na dobrom guláši a na čerstvých koláčikoch. Tvrdošovský klub dôchodcov ďakuje organizátorom za príjemné popo-

ludnie dúfajúc, že aj spevácky súbor Bánovskí seniory prijme pozvanie do našej obce.

Toto úspešné podujatie je dôkazom, že hudba a spev otvára srdcia a spája ľudí bez ohľadu na národnosť. Naši seniory opäť dokázali, že spev dostali do vienka a s radosťou a hradosťou v srdci ho šíria ďalej, pretože si uvedomujú, že folklór je naše bohatstvo, ktoré treba chrániť a rozvíjať.

Vedenie miestneho klubu dôchodcov a spevokol ROZMARÍN želá všetkým čitateľom Tvrdošovského spravodaja a členom klubu dôchodcov pokojné prežitie vianočných sviatkov!

V. Bírócziová

O AKTIVITÁCH ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH

Členovia Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami a Slovenského Zväzu telesne postihnutých sa dňa 24. júna 2014 zúčastnili na športovo-relaxačnom dni v Nových Zámkoch, prebiehajúcom na kúpalisku. Bol to pre nás deň s veľkým D.

Podujatia sa zúčastnilo z celého novozámockého okresu 280 členov týchto organizácií. Bola to súťaž, ktorá sa skladala zo štyroch disciplín: šípky, kolký, hod granátom, loptičky. Súťažili muži aj ženy. Naším členom sa dарило v tomto športovom záporení veľmi

dobre, získali sme 8 diplomov. Som hrdá na členov našej organizácie, obyvateľov Tvrdošoviec, že aj v pokročilom veku, napriek zdravotným postihnutiam, ukázali športom svoju aktivitu. Po vyhodnotení nasledovala tombola a spoločný spev. Všetci odchádzali domov s pocitom príjemne stráveného dňa, že niečo spravili pre svoje zdravie.

V mesiaci jún absolvovali členovia našej organizácie jednodňový výlet do Bojníc. Spolu 45 účastníkov ráno o siedmej nastúpilo do autobusu, pretože o 10.00 hodine nás už čakali na Bojnickskom Zámku. Po prehliadke zámku sme sa spoločne naobedovali v Gazdovskom dvore, kde sme si pochutili na domácich špeciálnostiach. Po výdatnom obede sme sa spoločne vybrali do zoologickej záhrady. Tam si prišli na svoje hlavne milovníci zvierat. O piatej hodine popoludní už autobus štartoval na spätnú cestu domov. Výlet sa nám vydaril. Hoci sme boli unavení, každý si odniesol

nové zážitky a poznatky. Počas letných dní navštevovali naši členovia organizácie miestne termálne kúpalisko za účelom kúpania sa a oddychu. Termálna voda nášho kúpaliska nám veľmi pomáha pri zdravotných problémoch a zmierňuje naše každodenné bolesti.

Pri tejto príležitosti sa chceme úprimne a veľmi pekne poďakovať za finančnú aj morálnu pomoc pánovi starostovi Ing. Mariánovi Tóthovi, samospráve obce, pani predsedníčke PD Ing. Rozálii Szabóovej, ako aj všetkým tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli na našu prácu, aby sme mohli aj naďalej rozvíjať a aktivovať organizáciu.

V mene ZO Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami a Slovenského Zväzu telesne postihnutých prajem obyvateľom Tvrdošoviec požehnané vianočné sviatky a veľa zdravia v roku 2015.

Tatiana Ludasová,
predsedkyňa zväzu

NAŠA NAJDLHŠIE PÔSOBIACA PÔRODNÁ ASISTENTKA

Ak sa v Tvrdošovciach vysloví meno **Gizely Sztrecskovej**, každý vie, že je reč o pohotovej, skromnej a sympatickej pani Gizke, pôrodnej asistentke a ženskej sestre, ktorá vždy ochotne pomáha a dodnes je aktívna. Tento rok bol pre ňu výnimočný. Oslávila okružie jubileum, 70 rokov a v auguste obdržala Cenu starostu obce.

Pani Gizka, kedy ste sa rozhodli, že sa dáte na prácu v zdravotníctve?

Už ako dieťa som rozmýšľala, že keby som bola zdravotnou sestrou, osvojila by som si také poznatky, vďaka ktorým by som mohla pomáhať svojej rodine a ostatným ľuďom. Po ukončení ZŠ som sa prihlásila na Strednú zdravotnícku školu v Rožňave, ale, bohužiaľ, z rôznych dôvodov sa mi nepodarilo študovať na tejto škole. Začala som pracovať na pôrodníckom oddelení v Nových Zámkoch. Neskôr som úspešne zložila maturitné skúšky v Nových Zámkoch a urobila som aj maturitné skúšky - ženská sestra.

Vedeli by ste povedať, pri koľkých pôrodoch ste asistovali?

Pomáhala som pri stovkách pôrodov a veľa detí prišlo na svet mojou pomocou. Prvý

pôrod urobil na mňa veľký emocionálny dojem. Pamätám sa, keď som prvýkrát sama odrodila dieťa a ono sa rozplakalo, len ťažko som sa bránila slzám. Narodenie dieťaťa je veľkou udalosťou pre rodičov, a to, že pri tom môžem pomáhať, bol pre mňa vždy neopísateľný pocit.

Určite máte nespočetné množstvo spomienok zo svojej dlhoročnej praxe.

Počas svojej práce som zažila naozaj veľa pamätihodných príhod. Veď za toľko rokov sa mnohokrát udiali veci tak, ako by nemali. Pamätám sa, že v jedno zimné ráno boli cesty pre snehové záveje neprejazdné. V susednej dedine sa začali u rodičky kontrakcie, a keďže sa tam nedalo žiadnym motorovým vozidlom dostať, poslali po mňa vojenské vozidlo od ruských vojsk. Mamička bola nakoniec prevezená do nemocnice, kde sa jej narodil syn a dostal meno Sergej po jednom z vojakov.

Sú podľa Vás dnešné nastávajúce mamičky iné ako pred niekoľkými desaťročiami?

Dnešné budúce mamičky sú iné z hľadiska toho, že majú oveľa viac informácií o pôrode. Sú sčítanejšie v tomto smere a prostredníctvom internetu sa dozvedia veľa užitočných vecí. Je však veľmi dôležité aj pre dnešné mamičky, aby pravidelne chodili na poradne a

držali sa rád lekárov.

Museli ste pomáhať aj pri domácim pôrode?

Stalo sa to viackrát. Keď napr. mamička neskoro volala záchranárov, alebo keď sa začal pôrod skôr, tak prišlo bábätko na svet doma. V takomto prípade treba mamičke aj bábätku poskytnúť zdravotnú pomoc. Chvalabohu, tieto prípady sa skončili vždy dobre.

V auguste bola Vaša práca odmenená Cenou starostu obce. Aké boli Vaše pocity, keď ste sa o tom dozvedeli?

Cena starostu obce bola pre mňa veľkým prekvapením. Bola som zaskočená, že mysleli práve na mňa a navrhli ma na túto cenu. Mojou prvou myšlienkou bolo, že prečo práve ja? Určite by sa našiel niekto iný, ktorý by si túto cenu zaslúžil viac. Toto uznanie je pre mňa veľkým potešením. Bola som veľmi dojatá aj pri preberaní ceny. Aj touto cestou ďakujem pánu starostovi Ing. Mariánovi Tóthovi a všetkým, ktorí si myslia, že v roku 2014 som bola hodná tohto ocenenia.

Už by ste si dávno mohli užívať pokojný život dôchodcov, Vy ste však stále činnoradá. Kde pracujete teraz?

V súčasnosti pracujem na jednej gynekologickej a urologickej ambulancii v Nových Zámkoch. Mám rada svoju prácu a pokiaľ mi to zdravie umožní, chcela by som pracovať ešte nejaký ten čas a pomáhať ľuďom so svojimi radami, resp. poskytovať im zdravotnícke služby. Je to dobrý pocit, že ešte môžem byť užitočná pre tých, ktorí to potrebujú.

Dlhé roky ste sa zapájali do verejného života našej obce aj ako poslankyňa obecného zastupiteľstva. Prečo ste považovali za dôležité pomáhať svojej rodnej obci aj takýmto spôsobom?

Post poslankyne obecného zastupiteľstva som zastávala počas troch volebných období, zároveň som bola aj členom sociálnej komisie. Myslím si, že ako člen spomínanej komisie som predniesla návrhy, ktoré boli na ošoh občanom odkázaným na pomoc.

Keďže naše noviny vychádzajú pred vianočnými sviatkami, prezradte nám, ako strávite Vianoce?

Vianoce oslavujeme podľa starých tradícií. Slávnostná večera sa koná podľa našich zvykov z môjho detstva. Vtedy je celá naša rodina spolu. Po večeri zahrajú vnúčence na klavíri vianočné koledy, potom nasleduje odovzdávanie darčiekov. V ostatné dni počas sviatkov chodíme do kostola a navštívime najbližších rodinných príslušníkov. Využila by som príležitosť a popriala čitateľom Tvrdošovského spravodaja krásne, pokojné vianočné sviatky a v novom roku veľa zdravia a šťastia.

Ďakujem za rozhovor a prajem vám veľa zdravia, aby ste sa mohli ešte venovať svojej práci, ktorú máte nesmierne rada.

Silvia Bračová

TVRDOŠOVSKÝ KLINICKÝ FARMACEUT V BRNE

Adriana Ruzsiková patrí medzi úspešných mladých Tvrdošovčanov, ktorí sa rozhodli študovať a pracovať mimo našej obce. Už ôsmy rok žije v Brne, pracuje ako klinický farmaceut, študuje doktorské štúdium a okrem toho sa zúčastňuje rôznych kongresov zameraných na medicínu a farmáciu nielen ako účastník, ale aj ako prednášajúca. Aj z toho vidieť, že napriek svojmu mladému veku (26) je veľmi všestranná.

Ako ťa zavial osud do Čiech?

Po ZŠ som pokračovala na Gymnázium v Nových Zámkoch. Získala som tak ďalšie 4 roky na premýšľanie o tom, čomu sa chcem v budúcnosti venovať. Nakoniec som sa rozhodla pre farmáciu a v roku 2007 som nastúpila na Veterinárnu a farmaceutickú univerzitu v Brne. Hlavný dôvod môjho odchodu do Čiech spočíval v odlišnostiach medzi školou v Brne a v Bratislave. Stačilo absolvovať prijímacie pohovory a dokázala som si utvoriť približný názor na obe školy. Rozdiel bol nielen vo vybavení univerzít, ale

Adriana (vpravo) s kolegyňou v práci

aj v prístupe učiteľov a administratívnych pracovníkov ku študentom. Moja voľba po doručení oznámení o prijatí na obe univerzity bola jasná, keďže Brno vyhrávalo vo všetkých smeroch.

Ako sa ti páči v Brne? Ako vyzerajú tvoje dni?

Brno som si počas piatich rokov strávených na vysokej škole zamilovala. Mesto vám ponúka nespočetné množstvo možností ako stráviť voľný čas a ľudia sú tu ochotní s čímkoľvek vám pomôcť. Môj typický deň začína ráno o 7.00 hod. na Anesteziologicko-resuscitačnej klinike (ARK) vo Fa-

kultnej nemocnici u sv. Anny, kde pôsobím ako klinický farmaceut. Moja práca spočíva v konzultáciách s lekármi, v kontrole medikácie pacientov a jej následnej optimalizácii. Po 11.00 hodine sa presúvam do nemocničnej lekárne, kde mám druhú časť svojho pracovného úväzku. O pol štvrtej končím, a ak na mňa nečaká pracovná povinnosť, čaká ma odpočinok.

Čo bolo pre teba rozhodujúce pri výbere tohto povolania?

V 5. ročníku sme mali povinnú polročnú prax v lekárni. A ja som si tam uvedomila, že aj keď je to krásna a čistá práca, chcela by som vyskúšať niečo iné. Najst' si miesto, kde by som mohla ďalej rozvíjať svoje vedomosti. Nádej som videla v doktorskom štúdiu. Na Lekárskej fakulte Masarykovej univerzity (MU) hľadali absolventa farmácie na mediodborový projekt prebiehajúci na ARK vo Fakultnej nemoc-

nici u sv. Anny. Neváhala som a podala si prihlášku. Prijímačky dopadli dobre a hneď v júli po promócii som nastúpila na ARK. A to som pôvodne ani netušila, že sa mi štúdium takto krásne prepojí s prácou.

Aké boli tvoje začiatky na klinike?

Nebolo to ľahké. Predstavte si skupinu lekárov a zdravotných sestier a zrazu tam príde jeden lekárnik, ktorý im začne kafať do kapusty. Veľké nadšenie z ich strany tam nebolo. Mala som však podporu prednostu aj primára kliniky, ktorí pozíciu klinického farmaceuta poznali zo zahraničia. Zapájali

ma do projektov prebiehajúcich na klinike a postupne sa to zlepšovalo. Po dvoch rokoch ma už berú ako súčasť ich tímu, veľa som sa od nich naučila a oni sa na mňa obracajú taktiež s rôznymi otázkami a problémami.

Viem, že popri práci aj študuješ.

Áno, som študentom doktorského štúdia na MU. Výuku máme ale len blokovo, keďže máme projekty prebiehajúce na klinických pracoviskách, takže nemusím každý deň byť v škole. Beriem to ako veľkú výhodu, lebo takto človek nestrávi ďalších niekoľko rokov len na škole, ale môže byť už v praxi a zbierať cenné skúsenosti.

Počula som, že chodíš aj na rôzne kongresy. O čom sa na nich prednáša?

Na kongresy chodím jednak ako poslucháč, aby som získala prehľad o novinkách v oblasti medicíny a farmácie, ale vyskúšala som si to už aj z pohľadu prednášajúceho. Okrem prednášok na rôzne témy tu prezentujeme taktiež výsledky našich prác na klinikách. Väčšinou sú to kongresy pre lekárov a farmaceutov v ČR (Praha, Jihlava, Mikulov...), ale zúčastnila som sa už aj na medzinárodných kon-

ferenciách v Istanbuli a Madride.

Ako to všetko zvládaš?

Niekedy toho mám naozaj vyše hlavy. Je ťažké venovať sa toľkým veciam naraz, ale kým mám chuť a silu, tak v tom budem pokračovať. Prácu v lekárni totiž potrebujem k atestácii z klinickej farmácie, bez ktorej by som v budúcnosti v ČR nemohla pôsobiť ako plnohodnotný klinický farmaceut. Doktorské štúdium mi zas umožňuje napríklad učiť študentov, čo ma baví čím ďalej, tým viac.

Čomu sa venuješ vo svojom voľnom čase? Máš dostatok času na oddych?

Česi sú veľmi aktívni a táto vlastnosť sa pomaly prenáša aj na mňa. Chodím cez týždeň cvičiť, s kamarátmi vybehne na bedminton, volejbal, do kina, divadla alebo len sadnúť do „hospody“ na pivo. Cez víkend sú to väčšinou výlety po okolí, či cykloturistika.

Pri toľkých povinnostiach a aktivitách ako často chodíš domov do Tvrdošoviec?

Snažím sa raz za mesiac, ale bohužiaľ sa mi to nepodari vždy, pretože mám často nabité aj víkendy. Po tak dlhej dobe sa už vždy teším domov, lebo mi moja rodina v ČR chýba.

Blížila sa najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Kde budeš tráviť vianočné sviatky?

Vianoce som zatiaľ strávil vždy doma a bude tomu tak i tento rok, čo ma veľmi teší.

S.B.

Mladá fitneska

Monika Ludasová je mladá Tvrdošovčanka, ktorá študovala na SPU v Nitre Európske štúdie a regionálny rozvoj a verejnú správu, kde získala titul inžinierky. V súčasnosti pracuje už druhý rok v Bratislave, síce v inej oblasti, než ktorú vyštudovala. Robí manažérku logistiky a marketingu internetového predaja. V práci ju to baví, so životom je spokojná, vyžaruje z nej vyrovnanosť a harmónia. Vyzerá skvele, jej krivky sú závidenia hodné pre mnoho mladých dievčat a žien. Nebolo tomu však vždy tak.

Ako väčšina mladých dievčat, aj Monika sa chcela páčiť, chcela sa moderne obliekať, ale miesto radostného shoppingu v bratislavských nákupných strediskách, bola skôr znechutená. Zo seba, zo svojej postavy. Pri výške 168 cm mala váhu 76 kg, a nech si akokoľvek skúšala parádne kúsky oblečenia, nepripadala si ani krásna a štýlová. Často sa cítila unavená a vyčerpa-

že s cvičením prestať nemôže. Ide predsa i o peniaze. Začala cvičiť tak, ako to videla u ostatných cvičiacich. O niekoľko dní mala od svalovnice ubolené celé telo. Monotonne cvičenie telo úplne zaťažilo až natoľko, že nebolo schopné ďalej pracovať bez niekoľkodňovej prestávky.

Zo svojho sklamaní sa vydala na svoj blog, na ktorý jej zareagoval tréner Mišo Duchoň. Navrhol jej, aby sa stretli s tým, že jej poskytne konzultáciu a tréning zdarma. A potom sa sama rozhodne, či s ním bude pokračovať alebo nie. Monika jeho ponuku prijala. Nakoniec sa dohodli na jednom mesiaci. „Cvičilo sa mi s ním veľmi dobre, prichádzali aj prvé viditeľné úspechy a tak som sa rozhodla, že budem naďalej cvičiť s trénerom.“

„Tréner odoberal časopis Muscle&Fitness, v ktorom sa objavila výzva do súťaže *Do formy 2014*, ktorá má už 14-ročnú tradíciu. Navrhol mi, aby som sa do nej prihlásila.“ Nešlo jej vtedy o to, aby zvíťazila, ale bola to pre ňu zaujímavá výzva. Odvahu zúčasťniť sa súťaže jej dodávali aj samotné výsledky. Prvý mesiac zchodila 5 kíl. Zbavila sa ich zdravou cestou, čiže úpravou stravy a pravidelným cvičením, nie hladovaním. Podmienkou prihlásenia sa do súťaže bolo odfoťiť sa v plavkách, odvážiť sa, odmerať a zaslať rozmery do redakcie časopisu.

Tri mesiace priprav boli náročné. V priebehu týždňa mala Monika trikrát silový tréning

výška:	168 cm	pred:	po:
váha:	72 kg		59 kg
pás:	74 cm		66 cm
boky:	108 cm		95 cm
hrudník:	90 cm		78 cm

a jedenkrát typu HIIT – vysoko intenzívny intervalový tréning. Musela si upraviť stravu. Nedostala však fixne vypracovaný jedálniček. Obdržala „iba“ pokyny, na základe ktorých si musela dennú stravu doslova vyskladať. Začala si písať denník, ktorý spätne preberali s trénerom a ten jej vysvetlil, čo urobila zle. Z toho sa postupne naučila, ako si správne skombinovať jedlá tak, aby boli výživovo dostačujúce a dobre skombinované, aby nemusela hladovať. Prvý mesiac bola strava pestrá. V druhom mesiaci začala so sacharidovými vlnami. Cvičila 4-krát do týždňa, mesiac pred ukončením súťaže cvičila Monika dvojfázovo. Cvičila každé ráno v týždni kardio a večer 4-krát týždenne silovo. Fitko sa zrazu stalo jej druhým domovom, bola tam 11-krát v týždni.

Po troch mesiacoch bolo treba znovu zaslať fotky a motivačný list. Tie mali odzrkadliť, ako ste na sebe zapracovali. Do súťaže sa prihlásilo veľa dievčat. Niektoré schudli viac kíl ako Monika, ale nepodarilo sa im za ten čas vyformovať postavu natoľko, ako sa to podarilo jej. Pred samotným finálnym fotením musela Monika absolvovať špeciálnu prípravu, akú podstupujú profesionálni športovci, teda odvodňovanie, kúpele v horúcej vode, aby sa telo zbavilo čo najviac vody. Na jej veľké počudovanie súťaž vyhrala. Tu sú výsledky v číslach:

Po súťaži Monike prišlo veľa blahoželaní a prianí. Mnohí jej vyjadřili obdiv, veď jej silná vôľa môže byť príkladom pre všetkých mladých ľudí, ktorí v živote síce niečo pekné začali, ale rýchlo aj skončili. Priateľom rada poradila, ako si zlepšiť zdravý jedálniček. Zatiaľ môže hovoriť iba o tom, čo sa osvedčilo jej. V prvom rade odporúča vynechať zemiaky, ryžu, cestoviny a pečivo, naopak odporúča veľa ovocia a zeleniny. Každý však musí prísť sám na to, čo mu vyhovuje a čo nie. Neodmysliteľný je však pohyb. Akýkoľvek, či už vo fitku, vonku alebo pri telke. Človek nemôže zaspáť na vavrínoch. To Monika veľmi dobre vie. V cvičení naďalej pokračuje i pod dohľadom svojho trénera. Má totiž ďalší cieľ – súťaž Bikini fitness-koncom leta, resp. začiatkom jesene.

Má svoj vlastný blog, facebookovú stránku Sama nad sebou, v ktorom sa delí s fanúšikmi o nové recepty, cviky i pocity z uplynulého dňa, veď harmónia ducha i tela sú základom zdravého človeka. Chce si urobiť trénerský kurz a má v pláne venovať sa trénerstvu, výživovému poradenstvu a svojej príprave na súťaže.

A Monikin odkaz pre čitateľov Tvrdošovského spravodaja? „Nehanbite sa cvičiť. Nevyhovárajte sa, že na cvičenie nemáte čas. Ak to naozaj chcete, vždy si nejaké dokážete nájsť. Či už je to ráno o šiestej pred prácou, či školou, alebo neskoro večer. Treba sa konečne pohnúť, aby ste sa cítili dobre, aby ste mali viac energie, aby ste mali lepšie výsledky na lekárskech prehliadkach. Veď iba zdravý človek plný energie dokáže byť príjemný pre svoje okolie, dokáže sa smiať a rozšievat' vôkol seba pozitívnu energiu a vytvárať príjemnú atmosféru.“

PaedDr. Judita Juhászová

Zima so sebou prináša najčastejšie sneh, vietor a nízke teploty. To sa, samozrejme, odzrkadlí aj na vlasoch. Aby pokožka hlavy neprechladla, nemastila sa nadmerne alebo nevznikali lupiny, je dôležité, aby ste sa o ňu aj v tomto období patrične starali. Pri troške starostlivosti môžu vaše vlasy ostať naďalej krásne, zdravé a lesklé a môžeme sa tak vyhnúť aj prípadnému vypadávaniu vlasov.

Dôkladné umývanie vlasov a ich následné sušenie je veľmi dôležité! Nielen v lete treba dbať o starostlivosť vlasov kvôli nadmernému poteniu sa a silnému UV žiareniu, ale taktiež aj počas zimného obdobia je dôležité, aby bola pokožka na hlave čistá. Je dôležité, aby ste používali profesionálne prípravky určené pre váš typ vlasov. (Pri umývaní vlasov nie je potrebné používať nadmerné množstvo šampónu alebo kondicionéru k dosiahnutiu zdravých a lesklých vlasov, aj s relatívne malým množstvom profesionálnych prípravkov môžete dosiahnuť rovnaký efekt.)

Buďte ale opatrní pri používaní bežných, v supermarketoch dostupných prípravkov, keďže tie neobsahujú rovnaké množstvo účinných látok a vitamínov potrebných pre vaše vlasy. Dbať na to treba hlavne pri farbení a namáhaní vlasoch. V ich prípade sa odporúča umývanie zhruba každé tri dni. Po ich umytí odporúčame aplikovať kondicionér, pred ich fénovaním fixačný prostriedok s tepelnou ochranou a na už usušené vlasy odporúčame použiť bezoplachový kondicionér. K dosiahnutiu extra lesklých vlasov odporúčame používať lesk na vlasy, ktorý dodá vlasom nielen vytúžený lesklý efekt, ale obohacuje vlasy o množstvo vitamínov. Samozrejme, vždy používajte prostriedky vhodné pre váš typ vlasov, a aj tie vždy len s mierou! V prípade, ak zbadáte, že sa váš účes stáva ťažším, tak používajte pravdepodobne príliš veľké množstvo niektorého z prípravkov alebo ste si nezakúpili pre vás najvhodnejší druh vlasovej kozmetiky. Pred kúpou podobných prípravkov sa vždy poraďte s odborníkom, ideálne, keď ste u kaderníka. Dôležité je, aby ste sa nebáli informovať ho v prípade, ak máte problematické vlasy!

Pravý odborník sám dokáže rozoznať, čo vaše vlasy potrebujú, je však dôležité, aby ste ho počas konzultácie úprimne informovali o prípadných problémoch. Takýmto spôsobom sa dá predísť viacerým problémom, ako aj vypadávaniu vlasov

te si radiť rôznymi reklamami v médiách! Po pár týždňoch pravidelného užívania dostane pokožka hlavy patričnú ochranu a posilnia sa aj koreňky vlasov, vďaka čomu budú vaše vlasy odolnejšie voči rôznym výkyvom počasia, ktoré so sebou toto

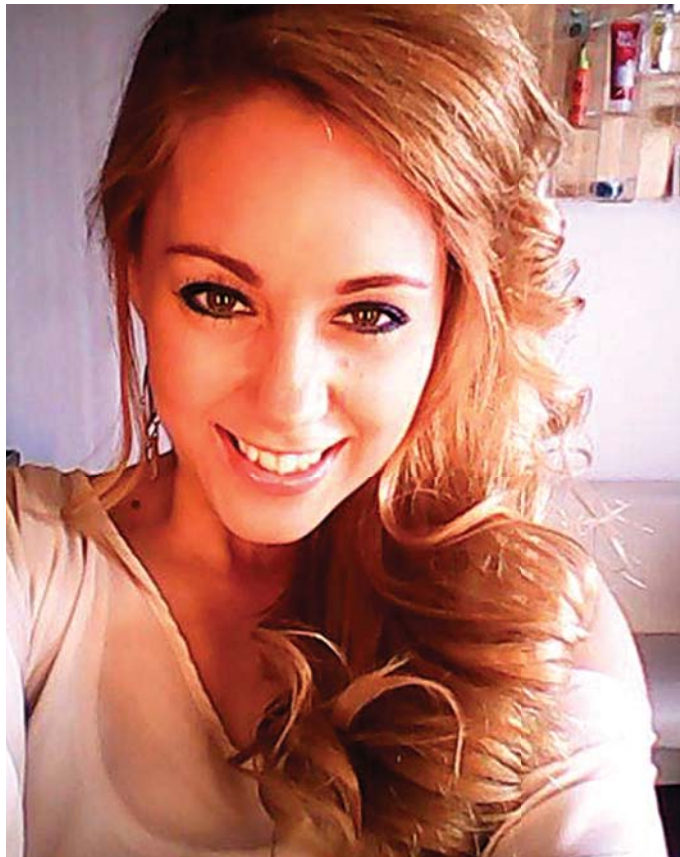
na zakrývanie nedostatkov, ale ako ochrana pred studeným vetrom alebo snehom. Aj v tomto období navštevujte kaderníka každých 6 až 8 týždňov, aby vaše vlasy boli vždy upravené, žiarivé a zdravé. Ak nemáte problematické vlasy, v takom prípade stačí trochu „obstrihať“ končeky a dopriať tým vašim vlasom, aby rástli ďalej.

Čo ale určite neodporúčame, je používanie rôznych domácich praktík! Prosím vás, zabudnite na obalovanie vlasov vajčkom, ako aj ochranu končekov olivovým olejom a umývanie vlasov citrónovým lisom a podobné praktiky... Týmto metódami totižto väčšinou vaše vlasy len poškodzujete. Najdôležitejšia je vždy prevencia, avšak v prípade, ak už máte nejaký problém s vašimi vlasmi alebo pokožkou hlavy, je dôležité daný problém čo najskôr začať riešiť a nebrať to na ľahkú váhu, veď nie nadarmo boli vyvinuté rôzne profesionálne šampóny, balzamy, kondicionéry, fixačné prostriedky a iné... Vo väčšine prípadov jedného DOBRÉ strihanie môže predstavovať riešenie pre väčšinu vašich problémov, preto je dôležité, aby ste nenavštevovali vášho kaderníka len kvôli najnovším klebetám. Nebojte sa spýtať sa tam pracujúcich odborníkov, aký šampón by vám odporúčali k vášmu typu vlasov, poprípade ktorý kondicionér alebo fixačný prípravok by vám odporúčali používať.

V dnešnej dobe sú zdravé vlasy dôležité pre čoraz viac mužov. Našťastie, väčšina z nich sa o svoje vlasy stará rovnako ako ženy. Aj v ich prípade je výber správneho šampónu veľmi dôležitý. 90% mužov nosí krátke vlasy, ktoré si dávajú strihať zhruba každých 4-5 týždňov. V ich prípade predstavuje najväčší problém aplikácia príliš veľkého množstva gélu alebo vosku na vlasy, prípadne to, že nepovažujú fénovanie vlasov za dôležité alebo potrebné. V takomto prípade im hrozí nadmerné vypadávanie vlasov alebo nadmerná tvorba lupín. Avšak užívanie správneho šampónu na každodenné umývanie a ampuliek proti vypadávaniu vlasov pre nich môže predstavovať rovnakú ochranu ako to je u žien.

Anikó Farkas (Benczeová)
Salon Manager

STAROSTLIVOSŤ o vlasy V ZIME

bez nutnosti užívania rôznych „módnych“ liečivých tabletiiek. Mimochodom, tie vo väčšine prípadov nijakým spôsobom nepomáhajú pri posilnení vlasov, len zaťažujú váš žalúdok! Naším hosťom počas zimného obdobia vždy odporúčame užívať ampulky aminexil, ktoré zabráňujú vypadávaniu vlasov. Keďže aj z tých existuje viacero druhov, vždy sa pred kúpou poraďte s vašim kaderníkom a nenechaj-

ročné obdobie prináša. Nezabúdajte ani na pravidelné strihanie vlasov! Pre viacero ľudí predstavuje príchod zimy obdobie nosenia čiapok, avšak to neznamená, že vás čiapka „ochráni a zakryje“. Čiapka síce vyrastené vlasy zahalí a gumička zas zamaskuje poškodené končeky vlasov, plánujete sa ale celý deň nejak kamuflovať? Netýrajte ani seba, ani vaše vlasy. Čiapka nech neslúži ako prostriedok

ČO BY SME MALI VEDIEŤ O UMELÝCH NECHTOCH

V súčasnosti používaná technika umelých nechťov sa vyvinula v 70. rokoch minulého storočia s cieľom predĺženia, spevnenia a skrášlenia vlastných prírodných nechťov.

Tak ako obliekanie sa, aj umelé nechty podliehajú meniacim sa módnym trendom. V oblasti nechťového dizajnu je roky na výslni pre svoju univerzálnosť a obľúbenosť francúzska manikúra - nechty sú natreté tenkou vrstvou svetloružového laku, zatiaľ čo špičky nechťov majú jasnú bielu farbu. Biela farba sa môže zameniť za rôzne farebné odtiene, prípadne doplniť trblietkami, kamienkami...

Rozlišujeme 2 prístupy k umelým nechťom:

- Prirodzené nechty a starostlivosť o ne, manikúra s využitím klasických lakov na nechty
- Umelé predĺžovanie a farbenie, tj. tvorba samotných umelých nechťov

Odborne vytvorené umelé nechty nie sú zdraviu škodlivé, ak je dodržané správne pilovanie, zbrusovanie a zdrsňovanie nechťu a následná aplikácia dezinfekcie. Po nich môže nasledovať nanášanie jednotlivých umelých vrstiev.

V našich končinách sú najpoužívanejšie umelé nechty gélové a porcelánové. Oba druhy sa modelujú na vlastné nechty a typy (nalepovacie umelohmotné plošky, ktoré sa po nalepení skráti na potrebnú dĺžku).

Porcelánový prášok používaný pre modeláciu umelých nechťov sa nanáša na vlastné nechty alebo na typy a v reakcii so špeciálnou tekutinou na vzduchu tvrdne. Odstraňovanie je veľmi jednoduché, či už zbrúsením alebo použitím odstraňovača, najlepšie u nechťovej dizajnérky.

Gélové nechty sa vytvárajú tiež pomocou tipov alebo šablón. Časová náročnosť tvorby je zhodná s porcelánovými nechťami, rozdiel je v spôsobe tuhnutia gélu, pri ktorom sa používa svetlo z UV lampy.

Najnovší objav je gél-lak, ktorý je kombináciou gélu a klasického laku na nechty. Pri jeho použití je rovnako potrebná príprava nech-

tov ako pri predchádzajúcich spôsoboch, nanáša sa základná vrstva a nakoniec gél-lak, ktorý sa rovnako nechá vytvrdnúť v UV lampe.

Spolu s vlastnými nechťami odrastá aj umelá časť nechťu, preto je ich dopĺňanie nutné každé 3-4 týždne.

stvo, ak poviem, že pre väčšinu mužov sú červené nechty veľmi príťažlivé.

Umelé nechty patria pre väčšinu žien k svojmu pestovanému a upravenému zovňajšku. Ak nie na bežné nosenie, odporúčam aspoň vyskúšať si umelé nechty aspoň na rôzne príležitosti pri-

SÚČASNÉ MÓDNE TRENDY UMELÝCH NECHŤOV

Súčasný módny trendy umelých nechťov

Tak ako v iných prípadoch, aj o umelých nechťoch kolujú nepravdivé informácie, preto by som niektoré z nich rada vyvrátila.

• Umelé nechty je nutné z času načas odstrániť, aby sa vlastné nechty zregenerovali. Nie je to však nutné, keďže nechty je zrohovatelná doštička, ktorá nedýchá. Samotné umelé nechty sú neškodné, neodborné obrúsenie vrchnej časti vlastných nechťov však môže spôsobiť problémy. Tak ako v prípade farbených vlasov aj tu platí, že nie je nutná prestávka medzi ďalším aplikovaním.

• Mylná predstava je, že umelé nechty bránia v určitých činnostiach. Môžem súhlasiť len v prípade, ak sa klientka rozhodne po dlhom čase krátkych nechťov pre neúmerne dlhé, môžu byť zo začiatku nezvyčajné.

• Častokrát počuť, že umelé nechty neobľubujú muži. Vkusne tvarované, primerane dlhé a farebné nechty sú okrasou žien, a predsa muži obľubujú, ak sú ich manželky prípadne partnerky upravené. Neprezradím tajom-

padne prichádzajúce sviatky. Vedľa vyčaríť nielen elegantný ale aj extravagantný vzhľad.

Ak ste to ešte neskúsili, smelo do toho, nie je čo stratiť!

TM

0 očkovaní

Očkovací kalendár pre pravidelné povinné očkovanie platný od 1.1.2012

Vek	Druh očkovania	Typ očkovania
3. – 4. mesiac	záškrt, tetanus, čierny kašeľ vírusová hepatitída B, hemofilové	I. dávka (základné očkovanie)
5. – 6. mesiac	invazívne infekcie, detská obrna	II. dávka (základné očkovanie)
11. – 12. mesiac	pneumokokové invazívne ochorenia *	III. dávka (základné očkovanie)
15. – 18. mesiac	osýpky, mumps, rubeola	základné očkovanie
V 6. roku života	záškrt, tetanus, čierny kašeľ, detská obrna	preočkovanie
V 11. roku života	osýpky, mumps, rubeola	preočkovanie
V 13. roku života	záškrt, tetanus, čierny kašeľ, detská obrna	preočkovanie
Dospelí	záškrt, tetanus **	preočkovanie každých 15 rokov

*Na povinné očkovanie proti pneumokokovým invazným ochoreniam je určená 13 – valentná konjugovaná vakcína alebo 10 – valentná konjugovaná vakcína. Všetky dávky základného očkovania sa majú vykonať rovnakou očkovacou látkou.

** Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov. V prípade prekročenia odporúčaného intervalu sa preočkovanie proti záškrtu a tetanu vykoná vždy len jednou dávkou pokiaľ je v zdravotnej dokumentácii pacienta dokumentované základné očkovanie tromi dávkami očkovacej látky proti tetanu. Základné očkovanie dospelých proti tetanu a záškrtu tromi dávkami sa vykoná len v prípade, že nie je dôveryhodná dokumentácia základného očkovania v minulosti. Prvé preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa odporúča vo veku 30 rokov a ďalej po každých 15. rokoch.

Jednotlivé očkovania sa môžu aktuálne meniť.

Odporúčané očkovanie dieťaťa

Vek dieťaťa	Druh očkovania	Typ očkovania
Do 6. mesiaca	rotavírusové infekcie	I. dávka II. dávka III. dávka
Od 15. mesiaca	ovčie kiahne	I. dávka II. dávka
Od 1. roku	vírusová hepatitída A	I. dávka II. dávka
Od 1. roku	kliešťová encefalitída	I. dávka II. dávka III. dávka Preočkovanie
Od 2. mesiaca	meningitída C (počet dávok v závislosti od veku)	I. dávka II. dávka
Od 9. roku	Ľudský papilomavírus (HPV)	I. dávka II. dávka III. dávka

MUDr. Oto Halz

Tip na vianočný darček

Chceli by ste obdať svojich blízkych jedinečným, vlastnoručne vyrobeným darčekom? Máte v rodine batola, ktoré by ste chceli prevkapiť hračkou a zároveň aj plienkami? Tak vám odporúčame trendové uterákové a plienkové torty, s ktorými budete mať určite veľký úspech. Vďaka našej obyvateľke Andrei Tóthovej vám ukážeme niekoľko tipov na inšpiráciu.

KOKTEILY

VITAMÍNOVÁ BOMBA:

Pokrájame na plátky pomaranč, kiwi a ananás. Pridáme 1 - 2 polievkové lyžice trstinového cukru, 8 - 10 listov mäty a drvičom rozdrvíme. Pridáme ľad a zalejeme perlivou minerálkou. Môžeme dochutiť passion fruit sirupom alebo grenadínovým sirupom. Zdobíme plátkom pomaranča a mäťovým listom.

HORÚCE MOCHÍTO:

Pokrájame jednu limetku (môže byť aj citrón), pridáme 10 listov mäty a jednu polievkovú lyžicu mäty. Drvičom rozdrvíme a zalejeme horúcou (nie vriacou) vodou. Môžeme dochutiť medom.

Na zdravie!

Barbora Batyková žije od roku 2006 v Severnom Írsku, v mestečku Cookstown. Tam sa zoznámila so svojím manželom Ezequielom, s ktorým sa v roku 2008 zosobášili v Tvrdošovciach. Ten istý rok sa im v Antrime v Severnom Írsku narodila dcéra Emily. „Keďže môj manžel pochádza z Brazílie, doma to máme veľmi zaujímavé. Ja sa s Emily rozprávam po slovensky a po maďarsky, môj manžel s ňou hovorí po portugalsky. My dvaja sa spolu zhovárime po anglicky a Emily nám odpovedá podľa nálady, väčšinou však po anglicky, keďže angličtinu používa najčastejšie. Navštevuje už druhý ročník ZŠ v Cookstowne. Vianoce sú naším najobľúbenejším sviatkom v roku. Stromček a výzdobu robíme už 1. decembra (podľa domácich zvykov), niektoré rodiny aj skôr. 24. decembra máme sviatočný obed, šošovicovú polievku (keďže môj manžel nemá rád rybaciú), pečenú rybu a zemiakový šalát podľa zvyku na Slovensku. Potom otvárame darčeky. 25. decembra obedujeme pečenú morku, ryžu, zeleninový šalát podľa zvyku v Brazílii. Samozrejme, nemôže chýbať linecké pečivo, medovníčky a ostatné vianočné dobroty. Čas trávim oddychom, pozeraním televíznych programov.“

VIANOCE V BRAZÍLI

Brazília je jedna z najväčších krajín sveta. Každá časť má svoju vlastnú tradíciu, ale v podstate sa v mnohom podobajú Vianociam na Slovensku. Sú hlavne pre deti. Je to aj tu najkrajšie obdobie roka, čas pokoja a lásky všetkých ľudí.

V decembri sa v Brazílii nechodí do školy, sú letné prázdniny. Teploty sa vyšplhajú až na 40 °C. Ľudia majú dovolenky, nakupujú, chodia na výlety. Sviatky však trávajú v kruhu rodiny.

Na štedrovečernom stole je moriak, ryža, množstvo ovocia a zeleniny - a najmä barbeque. Určite tam nenájdete polievku, či už rybaciú, šošovicovú alebo kapustnicu. Chudobnejší majú kurča, fazuľu a ryžu. Pije sa najmä červené víno. Darčeky nosí Santa Claus - Papai Noel, ktorý je oblečený iba v ľahkom, silonovom odevu červenej farby, vzhľadom na horúčavy, ktoré sú tam v tomto období a má obuté čierne čižmy. 24. decembra sa o polnoci spolu navečeria celá rodina a katolíci idú na polnočnú sv. omšu, tzv. Missa do galo. Na odovzdávanie darčiekov príde rad až ráno, 25. decembra.

Barbora Batyková da Silva

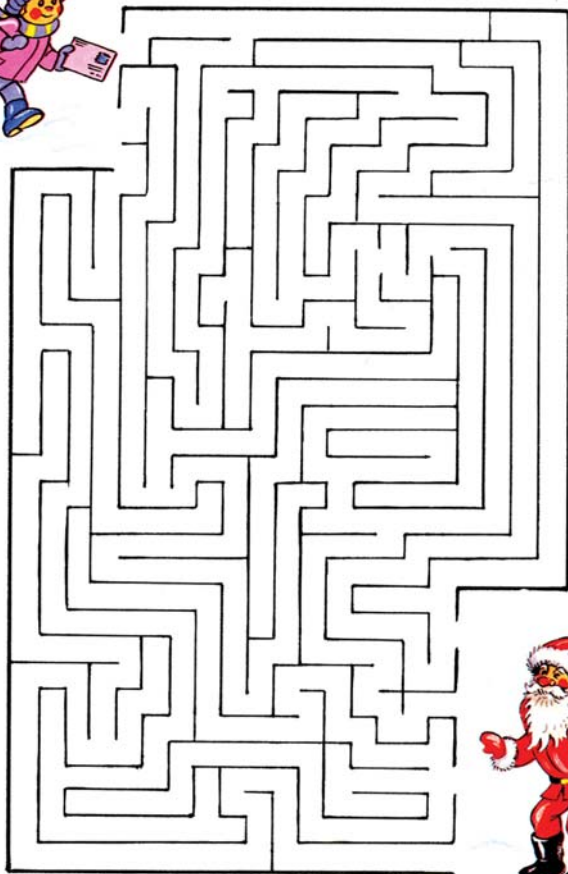

PRE DETI

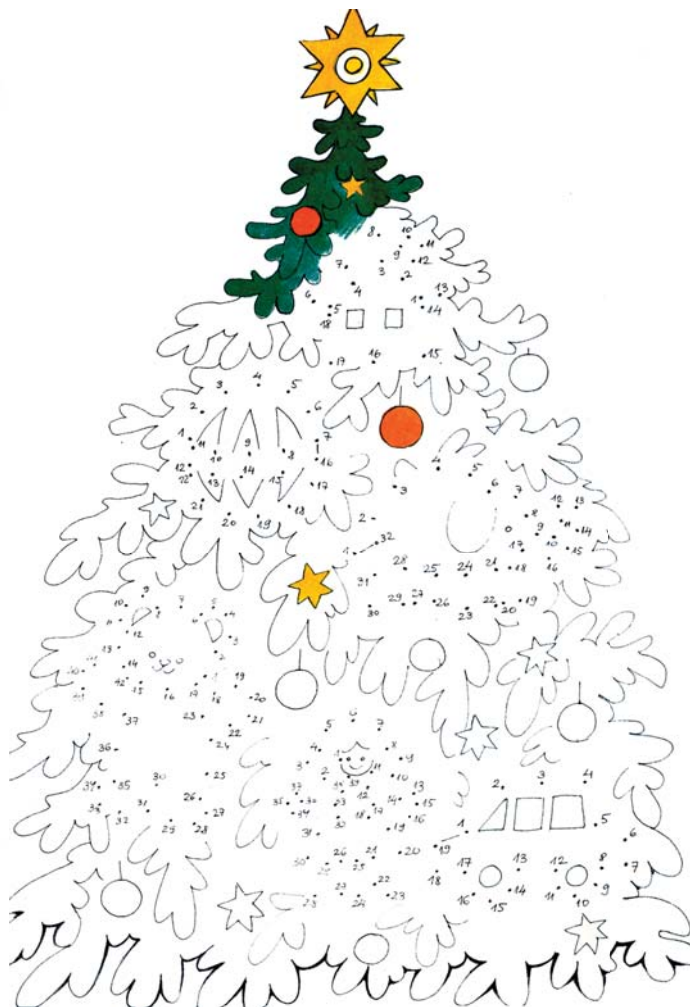
BLUDISKO

Doruč tento list Mikulášovi.
No usiluj sa, aby ho dostal čo najskôr!

HĽADANIE DARČEKOV

Skôr ako vyfarbiš stromček, nájdi na ňom zavesené darčeky.
Číslice s bodkami ti mopôžu ich nájsť.

KTO NOSÍ DARČEKY?

Vianoce sú obzvlášť mimoriadne pre deti - každé z nich určite túžobne očakáva, aký darček si nájde či už v čižmičkách pod oknom alebo priamo pod vianočným stromčekom. V každej krajine sa však tá milá osôbka, volá ináč. Na Slovensku nosia darčeky Svätý Mikuláš a Ježiško. A viete kto má tú zodpovednú úlohu v iných krajinách?

- V **USA** a **Kanade** je jeho meno **Santa Claus**. Lieta na saniach, ktoré ťahá osem sobíkov.

- V **Anglicku** sa volá **Father Christmas**. Vyzerá ako Santa Claus, len má dlhší kabát a aj dlhšiu bradu.

- V **Írsku** je známy tiež pod menom **Santa Claus**, no deti ho zvyknú volať len **Santy**.

- V **Nemecku**, deti dostávajú darčeky od **Christkind** (Ježiško) 24. decembra.

- Vo **Francúzsku** je zas známy ako **Pere Noel**. Tak isto ho volajú aj v Kanade.

- V **Španielsku** dávajú deti svoje topánočky pod vianočný stromček večer 5. januára a dostávajú darčeky od Troch kráľov (Los Reyes Magos: Melchor, Gaspar and Baltasar). **Papa Noel** nosí darčeky 25. decembra.

- V **Portugalsku** je známy ako **Pai Natal**. Nosí darčeky na Štedrý večer. Avšak portugalská tradícia hovorí, že darčeky

v tú noc nosí novonarodený Ježiško „Menino Jesus“.

- V **Grécku** je to **Aghios Vassilis**, ktorý chodí v noci 31. decembra a necháva pre deti darčeky pod vianočným stromčekom, ktoré si ich tam nájdu na nový rok.

- V **Taliansku** sa volá **Babbo Natale**. Deti dostávajú darčeky 6. januára od strapatej čarodejnice Befany, ktorá ich má ukryté v krošni na chrbte.

- V **Poľsku** **Święty Mikołaj** navštevuje deti 6. decembra a nosí im darčeky, najmä sladkosti, ktoré im necháva vo vyčistených čižmičkách.

- V **Maďarsku** darčeky nosí **Télapó** alebo **Mikulás a Jézuska**.

- Vo **Švédsku** je to **Jultomten** alebo **Tomten**. Jultomten nosí so sebou veľké vrece, ktoré ťahá po snehu a je samozrej-

me plné vianočných darčkov.

- Vo **Fínsku** sa volá **Joulupukki** a jeho domovom je mestečko Korvatunturi v Laponsku, ktoré leží na severe Fínska.

- V **Rumunsku** **Mos Craciun** nosí darčeky v noci 24. decembra.

- V **Rusku** má meno **Ded Moroz**. Na saniach mu robí spoločnosť Snehulienka.

- V **Arménsku** **Gaghant Baba** nosí darčeky pre všetky dobré dievčatá a chlapcov.

- V **Brazílii** a **Peru** má meno **Papai Noel**.

- V **Puerto Rico** deti dostávajú darčeky 6. januára od **Troch kráľov**. Každé dieťa dá pod svoju posteľ trávu pre ťavy a ráno tam namiesto trávy nájde darčeky.

- V **Kolumbii** a v niektorých oblastiach Mexika, darčeky nosí **El Nino Jesus** - Ježiško.